

EESTI

S

25

POORDILEHT

SILLAMÄE,
„EESTIMAA ÕLIKONSORTSIUM“

ESIMENE BENSIINITEHAS EESTIS

BALTOLIN

SILLAMÄE TEHASE

toodang on võrdne parimale välismaa bensiinile, seal-
juures aga ökonoomsem

Autoomanikud ja mootorrattajuhid,

tarvitage

BALTOLINI

ja teie hoiate kokku

OMA BENSIINIAUTOMAADID

VENE TURUL KALEVI VASTAS

JA BALTI JAAMA VASTAS

E. Spordilehe käesoleva numbriga kaanepildil on toodud Martin LINNAMÄGI poksireeningul. Tema varjus on näha H. Freimutšit.

EESTI SPORDILEHT

SPORDITEADUSLIK KUUKIRI

19. AASTAKÄIK

Nr. 3

MÄRTS

1938

Eesti Spordileht ilmub Eesti Spordi Keskliidu väljaandel iga kuu 20. päeval. **Toimetuse ja talituse:** Tallinn, Harju 48-6. Tel. 444-28. Talitus avatud iga äripäev kl. 9-3.

TELLIMISHIND: aastaks 3 krooni, 1/2 a. 1 kr. 50 sni., 1/4 a. 75 sni.

Välismaale aastaks 5 krooni, 1/2 a. 2 kr. 50 sni., 1/4 a. 1 kr. 50 sni. Tellimiste vastuvõtm. talituses, kõigis postkontorites ja ajakirjanduse kontorites.

Toimetaja: **AADU ADARI.**

Spordi päevaprobleeme

Võib ütelda, et seisame käesoleva spordiaasta esimese veerandaasta vahetusel. Seljataha on jäänud talispordi- ja ka käsipallihooaeg. Viimasel ajal on küll veel ees mõningaid sündmusi, kuid need on lahjad, võrreldes maavõistluste ja linnavõistlustega, kuigi tänavustel korvpallimaavõistlustel meil tuli kontosse kanda üksnes kaotusi.

Kui heita pilku veerandaastale, siis on eeskätt märkida, et talispordis oli suusatamine eelmiste aastate eeskujul esirinnas, kuigi jäähoki kippus talle konkurentsi tegema. Vaatamata viletsatele lumeoludele, mis hooaja lõpupoole põhjustasid suuresti tuskat, arenes suusatamise hooaeg hoogsalt, tuues ka tänavu kaasa kandepinna laienemist. Tuli-punktiks olid Eesti suusapäevad, mis õnnestusid nii korralduselt kui ka konkurentsi tüseduselt. Suusatajad saavutasid aegu, mis äratasid tähelepanu ka Soomes. Olime ka ise endid kõrvupidi üles tõstnud ja nägime juba paistmas kõrget rahvusvahelist klassi.

Krahh ja endakindluse langemine tulid aga järsult. Silmad avanesid Lahti-päevade mõjul. Kui juba soomlased julgesid meie suusatajaid pidada Soome, Norra ja Rootsi omadele paremuselt järgnevateks, siis tegelikult olid nad Lahtis maailma suusatamisrahvaste sabas sörkjajaks. Eesti prestiiž suusarahvana langes peagu nullile — see on kõige kurvem järeleka ja Lahtist. Selgus, et peame veel palju õppima tõusmiseks rahvusvaheliselt hinnatavaks suusamaaks.

Kui tulevikus avaneb võimalus startimiseks suusatamise maailmavõistlustel, siis tuleb meeskond kohale saata juba nädalaid enne maailmavõistluste algust, et mehed saaksid treenida raskel maastikul, millist Eestis pole leida. Ka suusamäärde asjandus vajab meil väljaarendamist, sest sellel on sageli suurem tähtsus kui suusatajate endi võimel. Meeskonnaga kaasasõitvate ametlike esindajate küsimus on meil valusaks punktiks olnud paljudelgi spordialadel. Ja nagu teavad rääkida Lahtis käinud Eesti lehemehed, polevat selles suhtes lugu parem olnud ka Soomes. Märgitakse isegi karistatavat ükskõiksust esindaja suhtumises meeskonna eest hoolitsemisse.

Kuid vigade najal õpitakse tulevikus parem olema. Seepärast unustame Lahti kurvad päevad ja pühendame kogu tähelepanu suusaspordi paremale arendamisele Eestis.

Suusatamise ja käsipallihooaegade üravajumisega päevakorrast pühendub nüüd kogu tähelepanu maadluspordile. Sellel alal on suurimaks oodatud sündmuseks esimesed euroopavõistlused Eesti pinnal. Kogu Euroopa spordipressis võib nüüd sageli lugeda Eesti nimetamist seoses euroopavõistluste korraldamisega. See on n.-õ. tasuta reklaamiks Eestile ja meie sihiks peab olema võistluste läbiviimine ja rohkete väliskülaliste vastuvõtmine niivõrd hästi, et pärast ei järgneks halba reklaami Eestile.

Raskejõustikuliit on seni suure õhinaga teinud ettevalmistust, misjuures töötempo suureneb sedamööda, kuidas lähemale jõuavad euroopavõistluste tähtpäevad. Eesti rah-

vusmeeskonna koosseis, missugune astub Euroopa matile, peab selguma varsti, hiljemalt eelseisvaks kuvahetuseks. Siis algab juba spetsiaalsem treening nendega, kes on valitud meeskonda ja kes varumeesteks. See on oietu üks õrnim ja tähtsam ajajärk enne euroopavõistlusi. Tuleb tasa teha palju seda, mida meie maadlejad on kaotanud välisvõistluste ja välismaa tugevamate maadlejate Tallinna kutsumise vahesusega.

Rootsi maadlustreener Robert Oksa avaldas laanud kuul Rootsit kulastanud Sveitsi maadlejate esinajale, et ka päris hea klassiga maadleja võib üksnes siis edukalt läbi lüüa, kui ta hooaja vältel saab rohkesti võistelda. Eeskätt suurendab see vastupidavust, mis eriti tähtis euroopavõistlustele sarnastel turniiridel. See on ka peapõhjus, miks Rootsis iga aasta korraldatakse 25—30 rahvusvahelist võistlust. Säärast katsete rea läbi teinud maadleja võib juba astuda suurvõistlustele — pole kartat, et ta enne turniiri lõppu hoost välja langeb. Mida kauem ta püsib võistlustel, seda enesekindlamaks ta muutub, sest vastasel puudub nii hea vastupidavus.

Kui mitte arvestada Eesti-Soome maavõistlust ja mõningaid võrdlemisi kergekaalulisi välisvõistlusi, on meie maadlejatel ainsateks võimete katsetamisteks jäänud treeningumatsid ja liidu poolt korraldatud katsematsid. Nii jääb ka viimasel ettevalmistusperioodil. Kuid nüüd peavad maadlejad katsematsidele pühendama rohkem aega, et vastupidavuse suurendamiseks võistelda võimalikult tihedamini — kuni kolm korda nädalas.

Soome maadlustliidu esimees dr. Lehmusto on avaldanud arvamust, et maadluspõhine Soomes vajab reformeerimist, millele esmajoones on suure tõuke annud selge kaotus Rootsil. Spordipressile on ta rääkinud oma kavadest. Eeskätt nõuab ta, et kõigil korraldatavatel maadlusvõistlustel peab sunduslikult kehtima ka raskekaal. Soomlastel pole praegu ühtki noort ruskekaallast, kes võiks astuda Jammu Nystömi asemele. Edasi tuleb maadluspõhine suurelatuslikumalt viia sõjaväkke ja kaitseväe, kus küllaldaselt käepärast rohelist materjali uute tuusade vorpimiseks.

Ühtlasi nõuab dr. Lehmusto, et töölisspordiliit peaks koos töötama Soome maadlustliiduga. Ei olevat mingit mõtet, et ühes ja samas rügis kaks liitu on üksteisega vastamisi, kui näiteks mujal rüvides säärast olukorda ei ole. Töölisspordiliidust loodab dr. Lehmusto värskendust ja uut verd Soome maadluspõhisse.

Rootsi kuulsad maadlejad Axel Cadier'i nimi on välismaa spordipressis leidnud viimastel kuudel eriti sagedast mainimist kuulduste mehe siirdumise kohta elukutseliseks. Kuid nüüd näib peagu surmkindlana, et Cadier teeb kaasa veel vähemalt Tallinna-euroopavõistlustel. Kuid mis saab pärast Tallinna, seda veel ei tea keegi.

Mõni aeg tagasi maadles Cadier Oslos. Sel puhul ilmus Norra ajakirjanduses tema kohta rohkesti ülistavaid kirjutusi. Meest nimetatakse Ivar Johanssoni kõrval maailma parimaks maadlejaks. Rääkimata suurest praktilisest matil olevat Cadier ka väljapaistvate teoreetiliste teadmistega. Norra lehed kirjutavad, et Rootsi maadluspõhine on väga palju võitnud Robert Oksa treeneriks olemisega, ja küsivad, miks ei võiks Norras Robert Oksaks asendada Axel Cadier! Ning edasi selgub, et on astunud koguni samme selle mõtte teostamiseks. Cadier olevat avaldanud Norra maadlustliidu juhile Arthur Nordile, et tal polevat midagi selle vastu, kui pärast Tallinna-euroopavõistlusi teda tahetakse näha Norra maadlustreeneri kohal, asukohaga Oslos. Ta usub lühikese ajaga Norras välja tuua kõrge klassiga maadlejaid. Norra lehed nõuavad kiirustamist lepingu sõlmimiseks Cadier'iga, et ta pärast Tallinna ei laseks end Indiasse meelitada.

Rootsi lehed, kommenteerides Norra ettepanekut, leiavad Cadier'i treeneriks asumise Norrasse parima lahendusena lõpupunkti panemiseks kõigile kuuldustele Cadier'i elukutseliseks siirdumise kohta.

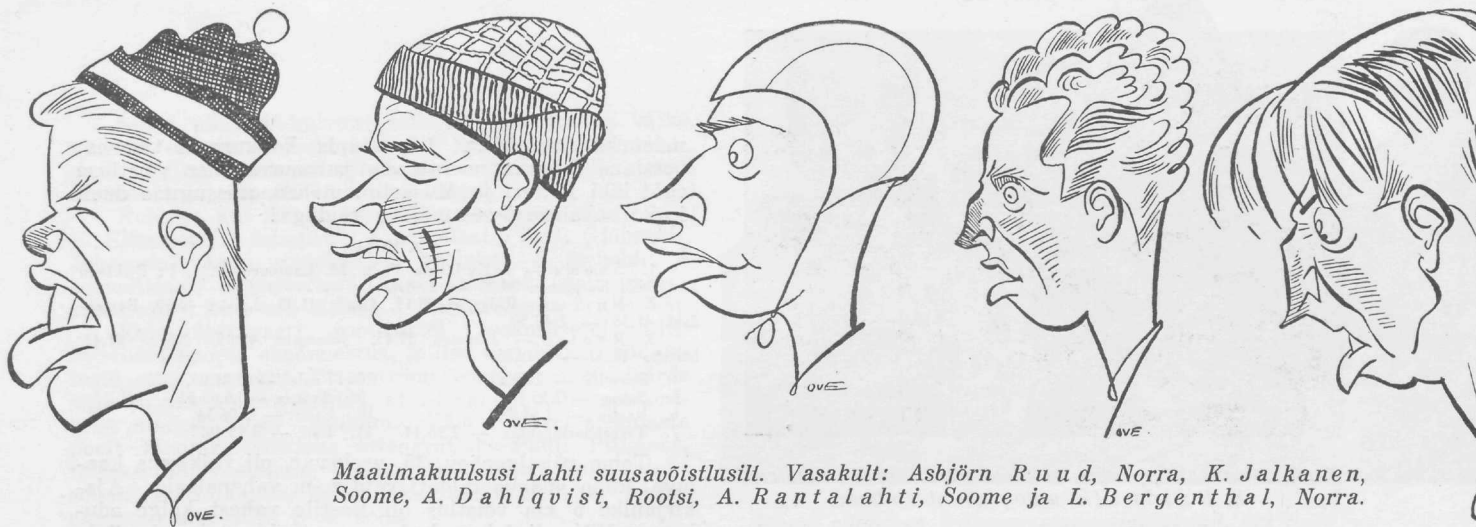
Rügispordijuht Saksas von Tschammer und Osten on ülesandeks teinud kõigil spordivaladel välja töötada kavad, kuidas plaanikindlalt ette valmistada Saksa sportlasi parimateks tippsaavutusteks. Kergejõustikus on koos oma kaastöölisega kava välja töötanud dr. Karl Ritter von Halt. Kavas öeldakse, et saavutuste tõus on võimalik üksnes siis, kui võrdselt pööratakse tähelepanu nii üldise kandepinna laiendamisele kui ka tippsportlaste väljaarendamisele. Kõige kõrval on sihiks leiutada „tundmatuid sportlasi“, kellest võiks saada olümpiavõitjaid.

1938. a. on ette kirjutatud rea kergejõustikuvõistluste korraldamine igasuguses ulatuses. Sportlaste võimete hindamiseks on sisse seatud kolm klassi: 1) rahvuslik, 2) rahvusvaheline ja 3) olümpiaklass. Klassinormid on järgmised:

	Olümpiaklass	Rahvusvaheline	Rahvuslik		Olümpiaklass	Rahvusvaheline	Rahvuslik
100 m	10,5	10,7	10,9	Kaugus	7,70	7,40	6,90
200 m	21,2	21,8	22,5	Kolmik	15,30	14,50	13,50
400 m	47,5	49,0	50,8	Kõrgus	1,99	1,88	1,80
800 m	1,52,0	1,54,5	1,58,0	Teivas	4,21	3,90	3,50
1500 m	3,52,0	3,58,0	4,08,0	Kuul	15,80	15,00	13,80
5000 m	14,30,0	15,10,0	15,39,0	Ketas	50,00	47,50	41,00
10.000 m	30,35,0	31,40,0	34,00,0	Oda	71,00	63,00	57,00
Maraton	2.33.00,0	2.50.00,0	3.20.00,0	Vasar	54,50	52,00	43,00
110 m tõkkeid	14,5	15,0	16,2	Kümnevõistlus	7250	6600	5600
400 m tõkkeid	53,5	54,5	59,0				

Sportlaste ergutamiseks on rügispordijuht välja pannud auhindu, mis antakse nendele sportlastele, kes ajavahemikul 28. juulist kuni 5. septembrini on kaks korda saavutanud olümpiaklassi kuuluva tagajärje. Rahvusliku klassi normi sooritanuile jagatakse välja erimärgid.

A. ADARI.

Maailmakuulsusi Lahti suusavõistlusil. Vasakult: Asbjörn Ruud, Norra, K. Jalkanen, Soome, A. Dahlqvist, Rootsi, A. Rantalahti, Soome ja L. Bergenthal, Norra.

Lahti suusaradadel

Soome triumf ja Eesti fiasko

FIS-võistlused, millised toimusid Lahtis 24.—28. veebruarini, olid eestlasile esimeseks stardiks maailma-meistrivõistlusil suusatamise alal. Üheksa Eesti suusatajat, kelle saatmisega üle lahe oli muret ja kes maailma suurkonkurentsi läksid ilma vastava ettevalmistuseta ja seltside poolt kokkupandud väheste toetusrahadega, elas üle hõimuvendade maal elamusrikkaid päevi, kuid koges ühtlasi, et meie lühikesel talve suusatamisele pole meid veel lasknud saada suusarahvaste tasemele. Osavõtt Lahtis peetud FIS-võistlusist oli mitmekülgseks õppetunniks.

Eesti suusatamisolusid illustreerivaks tõenduseks võiks pidada isegi neid äpardusi, mis juhtus kümnete tuhandete ees Eesti suusasportlastega. Otsene tõen-

dus kogemuste puudusest oli kõigepealt Eesti suusahüppe-meistri E. Raidla õnnetu kukkumine harjutusel. Rida juhtumeid teistega suuskade murdumise alal tõendas omakorda, et oleme üldjoontes veel pühapäeva-suusatajad, kes oma võistlusedki korraldavad meelsamini lausmaal, peljates minna võitma meie väikesigi mäekinke. On siis ka täiesti arusaadav, et Lahtis, kus võistlusrajad olid valitud eriti rasked, järskude tõusude ja langustega, vaheldamisi pikkade mäkkeronimistega ja taas pikkade langustega, meie suusatajate paremik ei suutnud tulla kõne alla, mida küll öieti ette ei loodetudki. Sellistel välisesinemistel väärub meeskonna eest hoolitsemine suuremat tähelepanu kui see sündis Lahtis.

Suurim huvi, vähemalt meie meeskonnas endas, oli võistluste avapäeval toimunud 4 × 10 km teatesuusatamise vastu. Soov oli pääseda vähemalt keskmistele kohtadele ja võita kesk-eurooplasi. Seegi ei õnnestunud, ning vähe lohutas see, et võitsime ainult oma vana spordirivaali Läti.

Kui 11-ne meeskonna esimesed teatesuusatajad lätsid ühisstardist, võttis radade ühtudes viienda koha sisse Edg. Siitan. Esimeses kontrollpunktis, pärast esimeste mägede võitmist, 3,5 km kohal, oli nr. 4. (Eesti) kaheksas 11 sekundit järel Saksast, kuna Eestile järgnesid veel Läti ja Austria. Järgmises kontrollpunktis (6,5 km) oli järjestus jäänud samaks. Meeskonnad, keda meelsasti Eesti tahtnuks võita, nimelt Poola ja Saksa, olid poole minuti ja 20 sekundi võrra meist ees. Kogu esimese etapi juhtis Norra, kelle järel oli Soome ja siis Rootsi. E. Siitan andis teate edasi 44 min. 20 sekundi järele, olles lõpuks pääsnud lätlasest ja austerlasest üle 2 minuti ette. Teise vahetusmehena läks eestlasist teele V. Särak. Selles vahetuses oli 10.000-pealisele publikule rõõmuks see, et soomlane M. Lauronen püüdis kinni norralase Ökerni ja asus juhtima. Eestlasile tuli esimesest kontrollpunktist (3,5 km) ka rõõmustav teade, et Särak on möödunud poolakast Wawrytkost ja saavutanud üldjärjestuses 7-da koha. Kolm km hiljem oli aga poolakas taas pääsnud Särakust mööda ja saavutanud 7-sekundilise edumaa. 20 km järele soome publik juubeldas Laurose edu üle, kuna norralane temast oli jäänud maha 43 sekundit, Rootsi ei näinud saavat kardetavaks, kuna ta rohkem kui minuti oli taga Soomest ja pool minutit Norrast. Saksa oli rühkinud 7-daks, Poola oli kahek-

OVOMALTINE

on kasulik igalpool, olgu spordi või kutsetöö alal tegetsetajatele, kus edu suurel määral oleneb vastupidavusest. «Ovomaltine» aitab suurendada vaimlist ja kehalist võimet. Kas ei peaks Teiegi tähelepanu pöörama sellele oma võimete kindlustamisel?

Saadaval kõikides apteekides ja rohu kauplustes.

Pealadu: A/S «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

D^rA. WANDER A-G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE *terwendet ka Teid!*

Austria suusahüppemeister J. Bradl meie meistri E. Raidnale autogrammi andmas.

sas, Eesti üheksas, Austria kümnes ja Läti viimane, olles Austriast 5 ja pool minutit taga.

Kolmandas vahetuses ei muutunud midagi muud kui et Saksa rühkis veel koha võrra ettepoole ja et Eesti Prantsa omakorda mööda lasi ka austerlase. 400—500 m enne vahetust mäest alla söites sattus Prantsa roopasse ja kukkus, murdes teise suusa. Samal ajal möödus temast austerlane Sonnweber. Prantsal tuli poolteise suusaga ronida taas märke, et siis suure hüppemäe tagant alustada järsku laskumist. Seal tuli uus kukkumine ja ühenduses sellega murdis teine suusk pooleks. Mäest kuidagi alla saades mehel ei jäänud muud, kui poolik suusk hoopis alt ära visata ja ühe suusalauaga sõita lõpuni. Kalleid sekundeid oli läinud kaduma, kuid Läti siiski oli veel 4 minutit meist järel. Ankrumehena Vello Kaaristo alustas ilusalt sõitu ja tegi seda kogu 10 km kestes, läbistades viimase etapi rohkem kui kaks minutit kiiremini kui tema ees sõitnud austerlane Vöss. Prantsa aparduste tõttu oli aga Austria saavutanud 5-minutilise edumaa ja seda tasa teha nii lühikesel etapil Kaaristol ei õnnestunud. Selleks pidanuks olema ankrumeheks näiteks Kalle Jalkanen, kes Ga-Pa olümpial seesuguse vägitükiga hakkama sai, et Soome teha võitjaks.

Eesti meeskonna liikmeist osutus kiireimaks V. Kaaristo, kes 10 km kattis 44.08 sekundiga, järgmiseks osutus E. Siitan, kelle aeg oli 44.20, kuid temal kui esimesel võistlejal tuli katta veidi lühem distants kui järgmistel meestel. V. Säraku aeg oli 47.58 ja E. Prantsal 50.28. Hoolimata tahaplaanile jäämisest Soome ajakirjandus mainis heatahtlikult eestlaste esinemist, rõhutades muuseas, et Eesti teatemeeskonna esmakordne start maailmavõistlustel toimub Eesti vabariigi juubeliaastapäeval. Samuti tähendati sõbralikult, et kui Prantsal poleks murdunud suusad, Eesti oleks veel võinud kaheksanda koha pärast Poolaga

Eesti suusatamismeeskond Lahti maailmavõistluste de-filee. Lippu kannab E. Kolmpere, tema kõrval esin-daja A. Kuljus.

„masurkat tantsida“. Lõpuetapis konkurents tihenes: rootslane lähenes norralasele ja omavahelise võistluse tegid läbi Hitleri ja Mussolini mehed, missugune duell lõppes sakslase 5-sekundilise võiduga!

4 × 10 km:

1. Soome — J. Kurikkala 39.26, M. Lauronen 40.11, P. Pitkänen 39.33, K. Karpinen 39.32 — 2.38.42.
2. Norra — Ringstad 38.13, Okern 41.49, Larsen 40.50, Bergendahl 41.38 — 2.42.30.
3. Rootsi — Hansson 39.45, Johansson 41.05, Nilson 41.42, Matsbo 40.33 — 2.43.05.
4. Schveits — 2.49.21.
5. Saksa — 2.53.04.
6. Itaalia — 2.53.09.
7. Tšehhoslovakkia — 2.58.44.
8. Poola — 3.01.09.
9. Austria — 3.03.52.
10. Eesti — 3.06.54.
11. Läti — 3.15.46.

Teine võistluspäev, 25. veebruar, oli väiksema kaaluga, kuna siis korraldati vaid n.-n. vahepalasid. Ajakirjanike 5 km võistlus oli Eestile vahest kõige edukam. Viljandi lehemehed saavutasid teise ja 7-da koha, kusjuures kahjuks kaduma läks koguni esikoht. Viljandlane Grahv püsis kogu aeg esimese kannul, see soomlane aga arvas paremaks teelt eksida ja viis värteele ka eestlase, kes aga küllaldaselt tundis jõudu, et soomlast lüüa, kuid teelt eksimise tõttu esikoha asemel sai 7-da koha. Samal päeval Veldeman ja Peepre katsetasid ka slalomsõitu, kus nad aga traditsiooni ei rikkunud, soomlased oma slalomi erisuuskadega saavutasid paremad ajad kui eestlased tavaliste lumelaudadega.

26. veebruari varahommikust alates olid jalul kõik Eesti suusamehed, kuna enamik neist — seitse — valmistus startiks 18 km murdmaavõistlusele. Esialgselt E. Siitan ja V. Särak kavatsesid loobuda 18 km-ist, et hoida end 50-le, kuid omavaheliste arutluste tulemuseks oli lõpuks see, et kõik kuus ülesantut startisid 18 km murdmaas (lisaks komb. võistleja Peepre), et võõral pinnal selgitada omavahelist paremust. Kodumaal oli mitmel korral eriti rõhutatud duelli Siitani ja Kaaristo vahel. Kaaristo oli rivaali võitnud lühemais distantsides, Siitan aga korduvalt tulnud võitjaks suusamaratonis. FIS-võistluste avapäeval 10 km distantsil jällegi Kaaristo oli osutunud kiiremaks. Seega siis päris arusaadav, et otsustati lõplikult lahendada omavaheline paremusküsimus. Eestlasile-jälgijale jäid siis ka teised suurvõistlejad vähemtähtsaks (nagu meie võistlejad olid neilegi). Kui parkümmend meest oli üksteise järele läinud teele, läks ka V. Kaaristo. Siitan oli startijate lõpuosas. Kaaristo vaheaegu kuuldes selgus, et mõned sakslased on jäänud juba seljataha. Kaaristo oli juba finischis, kui lõpuks kuuldus Siitani vaheaeg 10 kilomeetrit. See oli 44,25 ja 55 sekundit parem kui samas oli Kaaristol.

18 km start kestis üle kahe tunni, õnneks temperatuur selle aja kestes uduse ilma juures suuresti ei muutunud, nii et määrdega palju keegi ei eksinud. Küll oli aga esiosa võistlejail veidi soodustatud olukord, kuna tagumiste startijate ees lumi oli juba pehmeks sõtkutud, eriti mäekülgedel.

Eesti võistlejate sooviks oli pääseda kohtadele alla 100. See siiski ei õnnestunud. Lohutuseks jäi siiski see, et rida tuntud suusatajaid jäi veelgi kaugemale. Kui arvata, et soomlasist oli ka nõrku võistlemas, siis rootslased, norralased j. t. olid saadetud kohale valikvõistluste põhjal. Eesti kuue konkurentsis püsis hulk aega esikohal V. Kaaristo, kuni lõpuks saabus Siitan. Nagu 10 km kontrollpunktis nii ka finischis Siitani aeg oli 55 sekundit parem Kaaristo omast; järelikult oma edumaa Siitan oli saavutanud võistlusmaa esimeses osas.

Eestlaste paremusjärjestus (märgime ette koha üldjärjestuses, siis vaheaja 10 km ja lõpuaja):

109. E. Siitan	44.25	1.18.43
125. V. Kaaristo	45.10	1.19.38
155. V. Särak	46.50	1.22.51
158. R. Kaasikov	47.30	1.23.36
168. J. Tartu	47.00	1.24.52
174. E. Prantsa	48.35	1.25.43
187. A. Peepre	55.20	1.37.46

Siitki nähtub, kuivõrd tihe oli konkurents, väike ajavahe on viinud mehi kümmeid kohti eelmisest tahapoole. Olgu veel märgitud, et esimesed 124 meest on mahtunud täpselt 10 minuti sisse!

Rohkem kui 200-st võistlejast suusatas lõpuni 187. E. Siitanist jäi tahapoole 4 norralast (Tuft, Gjölmeli, Johansen), kaks rootslast, 5 poolakat, 3 tschehhi, 4 schveitslast, 5 austerlast, kuus sakslast (neli pääses siiski ette), kõik neli lätlast, 1 jaapanlane ja 2 itaallast.

Kuna teatavasti rootslastel seekordsetel FIS-võistlusil hoopis ebaõnnestus, milles nad hiljem süüdistasid oma treenerit Utterströmi ebaõige suusamäärde valikus, siis võiks märkida, et 18 km oli neile seekordseist aladest kõige edukam. Võidu päris soomlaste poolt kindlaks võitjaks ettearvatud Pauli Pitkänen, teiseks tuli rootslane Alfred Dahlqvist, kolmandaks sooml. K. Jalkanen, neljandaks rootsl. Matsbo. Norra saavutas siin alles 8-da koha.

1. P. Pitkänen, Soome	39.55	1.09.37
	(10 km)	(18 km)
2. A. Dahlqvist, Rootsi	39.55	1.10.02
3. K. Jalkanen, Soome	40.15	1.10.55
4. M. Matsbo, Rootsi	40.20	1.11.03
5. M. Lauronen, Soome	40.20	1.11.19
6. J. Kurikkala, Soome	40.15	1.11.26
7. K. Pallin, Rootsi	40.15	1.11.33
8. Hoffsbaken, Norra	40.45	1.11.36
9. L. Back, Rootsi	40.45	1.12.01
10. P. Niemi, Soome	40.55	1.12.07

Laupäeva õhtul pärast tugevat lumesadu elati üle meelejääv ilutulestik ja hüpped suusamäelt võimsas valguses. Lahti oli selleks ajaks paisunud peaaegu kahekordseks. Järgmiseks hommikuks saabus aga aina juure uusi ronge ja hüppesuusatajate võistluse ajaks piiras Salpausselä uut hüppemäge üle 50.000 inimese. Ilm oli aga ebameeldiv: niiske, rõskelt-udune. Hüppemäe tipp peaaegu jäi udu varju. Hüppemäe sõitsid sisse kolm 14—15-aastast poisikest, kelle hüpped küündisid ilusasti üle 50 meetri. Siis algas kombineeritud võistlusest osavõtjate konkurents. Pikima hüppe saavutas soomlane Murama — 61,5 m. Eestlane A. Peepre esimesel laskumisel sai vaid 38 meetrit, teine hüpe tuli 42,5 m. Viimase puhul üllatuslikult kostis publikust suur aplaus. Publik teadis, et Eestis pole hüppemägesid (olemasolevad ei vääri sellist nimetust). Need hüpped aga ei päästnud Peepret konkurentsist lõppnimetikkü jäämisest, kuna ta viimane oli ka suusatamises, saades punkte kokku 246,1. Kombineeritud suusatamise võitis norralane Hoffsbaken.

Suusahüppajate spetsiaalvõistlus pärast kombineeritud mehi võttis kohe teise ilme. Kuulutaja sai teada aina üle 60 meetri küündivaid hüppeid, milliseid eelmises konkurentsist oli ainult kaks. Harjutusel olid hüppe pikkustega domineerinud norralased. Siin aga tuli üllatus. Poolakas Stanislaw Marusarz tegi hüppe, mille pikkus oli 66 m. Esimeses ringis sai sama palju veel norralane H. Myhra, kuna sooml. Timo Pälli sama pikk hüpe läks rikki. Teises ringis Marusarz tegi mäe rekordi — 67 m! Seega näis selgunud olevat üllatusvõitja. Tavaline pealtvaataja ei oska teha sellist vahet hüppetiilis nagu suutsid seda hüppekohtunikud Lahtis. 4—5 tundi pärast võistluste lõppu selgus, et maailmameistriks on tulnud taas — Ruud. Noorim neist suusalendajaist, sellest hoolimata, et ta hüpete pikkuse poolest oli — seitsmes! Kindlasti Asbjörn Ruudi hüpped olid stiililt laitmatud, kuid siiski väga vähe paremad tema kaasmaalase Hilmar Myhra omadest. Poolakal nähtus maandumisel vigu kehahoius.

Pärast E. Raidla kukkumist jäi eestlasist sellesse konkurentsist vaid O. Veldeman. Harjutusel, mis õieti oli selle võistlusala uuesti õppimine, said meie mehed vaevalt 40 m. Oli seetõttu väike üllatus, kui Ove esimese hüppe puhul lendas 50 m. Hüpe enesest oli aga eba-puhas ja allatulek kindlusetu. Seepärast ta ka langes tagasi, riivates mäeküljel kätega maad, millega kaotas hüppe väärtuse. Teine Veldemani hüpe oli stiililtki parem. Mees ise polnud aga arvestanud, et see võib ulatuda 52,5 meetrini, ega suutnud leida tasakaalu.

Soome võidukas teatesuusatamis-meeskond, kes tuli maailmameistriks toreda võistlusega.

Languse hoog oli tugev, õhu vastusurve rõhus alt suusaotsi ülespoole ja taas Veldeman langes tagasi, tehes suuskadel kelgusõitu alla. Jällegi hüpe läks kaduma. (Siiski sai O. Veldeman soomlasilt eriauhinna kui parim suusahüppaja Eestist.)

1. Asbjörn Ruud, Norra	226,4 p.	63,5	64
2. Stanislaw Marusarz, Poola	226,1	66	67
3. Hilmar Myhra, Norra	225,0	66	64,5
4. Josef Bradl, Austria	221,4	65	65,5
5. Reidar Andersen, Norra	220,3	63	65,5
6. Arnhold Kongsgaard, Norra	218,9	63	64,5
7. Kolbj. Gulbrandsen, Norra	217,4	65	64,5
8. Victor Clock, Norra	217,4	61,5	63,5
9. Väinö Tiuhonen, Soome	217,1	61,5	63,5
10. Masaji Iguro, Jaapan	215,6	61	64,5

Talv oli teinud järsu pöörde, kui saabus suusatamise maailmavõistluste lõpupäev ja toimus 50 km murdmaasuusatamine. Ilm oli täiesti „paks“ ja õhtupoolikul hakkas juba tegema lõppu lumele. 50 km rada oli valitud erakordselt raske. 18 km tõusudele ja langustele oli otsitud juure veelgi raskemaid mägesid, sisse võetud järske pöördeid jne. Eestlasist startis V. Särak üsna võistlejaterivi algul. Oodates põnevusega tema vaheaegu, tuli lõpuks teade, et mees on juba saunas. Pärast esimeste suuskade murdumist mees ostis endale kallid hikorisuusad. Kuid needki ei pidanud vastu. Umbes 6 km kaetud, suusaots sattus sissesõidetud jälgedest välja lumme, mees tegi uperpalli ja

Poola suusahüppemeister St. Marusarz, kes ülinapilt jäi ilma maailmameistri-tiitlist.

teine suusk oligi murdunud. Järele jäi meie meestest veel Siitan. 11 km kontrollpunkti teatel Siitani vaheaeg oli 57.05, mis paremusjärjekorras oli 60-nes (võistlejaid oli 120). Esimene etapp raskest distantist võttis konkurentist välja umbes 30 meest. Teise kontrollpunkti ei saanud ka Siitan enam. Temagi oli võistlusraja raskemas osas kukkunud ja murdunud suusa.

Paarikümnetuhandeline mass ootas pinevalt teateid vaheaegade üle ja jälgis esikohtade asetumist. Võistluse jälgimine tehti publikule võrdlemisi lihtsaks. Suurele raamistikule seati järjest üles uusi tagajärgi ja need seati kohe paremusjärjekorda. 18 km puhul võis pealtvaatajaskond kogu aeg näha 60 parema järjestumist. 50 km puhul tehti seda 30 paremaga. Kõik vaheajad tõendasid, et soomlasile on ainsaks konkurendiks norralane Lars Bergendahl. Kalle Jalakanen aga kindlustas endale tubli ajavahemiku ja maailmameistri tiitli. Soomlaste favoriid Sulo Nurmela, kes, nagu Jalakanengi, oli spetsialiseerunud vaid 50 km suurvõistlusele, suruti nooremate poolt taha-poolle. Üllatuslikult tuli teiseks veel soomlane Rantalahi ja võitis vaid 10 sekundiga (50 km distant!) Norra parimat.

1. Kalle Jalakanen, Soome	4.06.09
2. Alvar Rantalahi, Soome	4.10.44
3. Lars Bergendahl, Norra	4.10.54
4. Pekka Niemi, Soome	4.14.08
5. Klaes Karppinen, Soome	4.14.41
6. Toivo Tiihonen, Soome	4.16.43
7. Juho Kurikkala, Soome	4.17.56
8. Sulo Nurmela, Soome	4.18.07
9. Eero Marikkanen, Soome	4.18.56
10. Kalle Heikkinen, Soome	4.23.17

62 võistlejat suusatas lõpuni, neist oli vaid 17 väljastpoolt Soomet. Esimene rootslane platseerus 12-daks (N. Englund), ka kaks järgmist kohta olid rootslaste. Tschehh Musil oli esimese kesk-eurooplasena 24-as.

Märg lumi võttis mitmelgi mehel ära määride ja seda uuendati tihti. Bergendahl tegi seda paar korda.

O.-Ü. „ESTO“

TALLINN,

PIKK TÄN. 47, TEL. 442-22

**KÕIK
SPORDITARBED**

täielises valikus soodsate hindadega

Nüüd tagantjärele rootslased on tõstnud avaliku süüdistuse, et soomlasi on teel abistatud. Võistlusmäärustik lubab võistluse ajal suuski määrada ainult võistlejail endil. Soomlased ei kasutanud isegi avalikke toitluspunkte, neile olid need nähtavasti seatud eraldi ja seal võis ju rootslastel silma hakata ka abistajate töö suusamäärimise alal. Soomlaste määrdemeister Esa Rossi ütleb rootslastele vastuseks lihtsalt, et rootslasiis kõneleb kadetus.

28. veebruari õhtul kogunes FIS-võistluste vägi Lahti kino „Ilvese“ saali, kuhu oli üles seatud vägev kogu auhindu. Kõik need väärtuslikud auhinnad (50-nes koht peaaegu parem kui Eestis tavaliselt rändauhind), olid annetatud Soome seltskonna poolt. 18 km võistlejaile oli 50 auhinda, kombineeritud võistluses 20, suusahüpetes 35, 50 km murdmaavõistlejaile jälle 50 auhinda ja lisaks neile igasugused eriauhinnad.

H. Nõmmik.

EESTIMAA PÕLLUSAADUSTE ÜMBERTOOTAMISE OSAÜHING

«**VIRU**»

Tallinnas, S. Kloostri 22/18.

Kõnetraat 437-84.

Telegr. aadr.: Viruosa

V A B R I K U D:

Rakveres
Kadrinas
Jõhvis

V A L M I S T A V A D:

kõrgeväärtuslikku
kartulitärklist
kartulisiirupit
glükoosi

PEAESINDAJA

A.-s. Rumberg, Tuberg ja Ko.

TALLINNAS

EUROOPAMEISTRI VÕIT

Kaks tosina kolme tosina vastu on punktide suhe, millega kaotasime Leedule kolmandal korvpalli-maavõistlusel temaga. Maavõistlus ise peeti 12. märtsil Tallinna tennisehallis. Järgmisel päeval Tartus lõppes Tartu-Kaunase linnavõistlus viigiliselt 37:37. Seega euroopameister lahkus Eesti pinnalt oma tiitlit vähimal määral määrimata.

Määrimata, kuid juba hoopis teises mõttes, oli mäng, mida leedulaste vastu näitas meie rahvusmeeskond tennisehalli rohkelis põrandal. Seda momendil, millal rahvusmeeskond kinnitati olevat parimas vormis. See võis olla tõsi, kuid Leedu oma mängutaktikaga viis meie meeste mängu juba algul roopaist välja. Leedu arendas rahulikkum blokeerimismängu, riskimata taotlema korve olukorrast, kus võis karta pealeviske ebaõnnestumist. Seepärast ta väga ei rutanud korvide viskamisega, söötes palli mehelt mehele, kuni avanes puhas viskevõimalus. Selle kõrval demonstreeriti oma parimat visketehnikat haakvisetega ja n.ü. kruvitud pallidega.

Ei saa ütelda, nagu poleks Eesti meeskond suutnud palli enda käes hoida siis, kui see oli juba kord kätte saadud. Arenes aeglubiline söötmine O. Eriksonilt vennale, vennalt talle tagasi, siis mõnele teisele, sealt jälle O. Eriksonile jne., nii et O. Erikson oli selleks päikeseks, mille ümber teised tiirlesid planeetidena. Kuid ka päike liigub, vähemalt ühes suunas ja vedades kaasa kogu planeetide süsteemi. Erikson ja Ko ei liikunud aga kuigi lähedale korvile. Põhjus peitus leedulastes, kes haruldaselt hästi katsid oma korvialust. Isegi pikk Viksten oli kaetud seevõrra, et ta profiit ei suutnud lüüa ka oma pikkusega. Eesti mäng tardus kohale, külmas kinni. Sellele lihtsale taktikalisele võttele, et meeste ajutise tagasitõmbamisega leedulased kaasa meelitada korvialuse puhtaks saamiseks, et siis kiirelt selle alla rünnata, millegipärast ei tulnud.

O. Erikson mängib korvpalli ihu ja hingega, kuid seekordsel maavõistluse ei hiilunud ta kuigi andeka väejuhina. Tema mängujuhtimine oli ka külmanud ja ilma variatsioonideta.

Kindlasti oli see eestlastele esimene maavõistlus, millal nad alles matschi 15. minutil saavutasid esimese vabakorvi. Kuid midagi taolist juhtus ka l. a. Riia euroopavõistlustel, kus matschil samuti Leedu vastu olid vastased üle poole poolajast edus 12:2. Ka mitme teise vastasega, kes mängisid Leedu vastu, juhtus euroopavõistlustel sama lugu. Leedu mängutaktika matschi algul näibki põhjendatav sellel, et mitte sattuda kohe algul hasarti metsikute rünnakutega, vaid vastane tasakaalust välja viia palli hoidmisega enda käes ja pealevisetega üksnes siis, kui tulu sellest näib surmkindlana. Kiiret mängu leedulastelt võis Riias näha üksnes finaalmatschil Itaalia vastu. Kuid siis oli Leedu peagu kaotuse veerel.

Arvustajad on märkinud, et Leedu külmale mängule pidanuks Eesti vastama kiirete rünnakutega. Mulle näis, et seda meie meeskond ka paaril korral katsetas. Kuid niipea kui leedulased said palli jälle enda valdusse, hävitasid nad tempo otsekohe. Nad olid matschi algul saavutanud küllaldase punktide edu, mida eeskätt püüdis säilitada, et üksnes hästi parajatel puhkudel vahet veelgi tõsta. Leedulastel ei tekkinud tarvidust kiirele mängule, pealegi kui nad kordagi (välja

arvatud mängu esimese punkti puhul) polnud kaotuseisuga ega sellele lähedalgi. Ja kuna nad kombinatsioonide sidumises, söötmisses ja mängutehnikalt olid eestlastest üle, siis arendasid nad edasi sama mänguviisi, mis neile oli juba toonud edu ja aina süvendas edu.

Kuulsin paljusid pealtvaatajaid pärast matschi lausuvat, et mängul puudunud kaasakiskuv joon — mäng olnud igav. Ei taha selle vastu vaielda, kuid kindlasti vaidlen vastu nende, kes lausuvad, et Leedu mäng ei olevat olnud heast klassist. Leedu mänguklass, mängutaiplikkus oli eeskujuline, vastupidine aga eestlaste mäng. Meil on jäädud mingisugusesse kammitsasse. Püütakse küll harrastada n.-n. ameerika mängu, kuid viimistlematul kujul. Isiklikult kaldun arvamusele, et meil puudub suurvõistlusteks kohane mängusüsteem. Eesti rahvusmeeskond vajab eeskätt tehnilist lihvi (pealevisked, söödud), alles siis võib olla kasu taktikast.

Eesti rahvusmeeskonna üksikutesse mängijatesse puutuvalt suutsin algul välja tõsta ainult nooremad Eriksoni. On aga varemgi juhtunud, et noored kaitsjad on juba esimestel suurmatschidel torganud silma, kuid see väljapaistvus on sageli petteline. Noor, endale mitte kindel olles, sooritab n.-n. musta töö korralikult, kuid tal puudub enesejulge selleks rohkemaks, mida kaitsjalt nõutakse, näiteks kas või vastase korvi ründamiseks. Kärk, kes tuli mängu teisel poolajal, tundus paremana Vikstenist. Ta oli liikuvam ja paindavam.

Eestit esindas maavõistlusel järgmine algkoosseis: kaitses vennad Eriksonid, edurivis Viksten, Mahl ja Veskila. Hiljem mängisid kaasa veel Keres, Kärk, Amon ja Juurup. Kohtunikud Selenoi ja Čerekas olid ülipedantsed, takistades osaliselt mängu, kuid mängutulemust nad ei mõjutanud.

Korvide vahekord matschi väljal tõusis järgmiselt (sulgudes punktide saavutajad):

Eesti Läti	
1:0 (O. Erikson)	12:21
1:3	14:21 (Kärk)
2:3 (Viksten)	14:23
2:4	14:25
2:6	16:25 (O. Erikson)
2:7	17:25 (Keres)
3:7 (V. Erikson)	17:26
3:9	17:27
3:10	17:28
3:12	17:30! (suurim vahe Leedu kasuks)
5:12 (Mahl)	
7:12 (Viksten)	19:30 (Mahl)
8:12 (Viksten)	19:31
8:14	20:31 (Keres)
9:14 (Viksten)	22:31 (Kärk)
Vaheaeg	22:32
9:16	22:33
9:18	24:33 (Kärk)
10:18 (Viksten)	24:34
10:20	24:36
12:20 (O. Erikson)	

Seega Leedu võitis maavõistluse 36:24 (14:9). Eestlastest saavutasid punkte järgmised: Viksten 6, Kärk 6, O. Erikson 5, Mahl 4, Keres 2 ja V. Erikson 1. Korvikütina kõige rohkem tuntud H. Veskila ei saavutanud seekord ühtki punkti. A. ADARI.

Teadaanne!

Rätsep Ed. Pärnik

Teatan lugupeetud klientuurile, et olen ümber kolunud Gonsiori län. 11, tel. 300-19

Lootes Teie külastamist uutes ruumides

Kõige austusega ED. PÄRNIK

Inglaste Wimbledonil lootusi
C. E. Hare ja miss
R. M. Hardwick.

Veel West-Endi tenniseturniirist

B. LEPIK, Eesti tenniseõpetaja

teenida treenerite-õpetajate arvel, sellega rikkudes õpetajate teenimise võimalusi. Pole siis ime, kui paljud Eesti tenniseõpetajad, nagu Hiiop, Rubli, Martinson, Strobel, Dollar j. t., on siirdunud välismaale, kus on lahedamad teenimise võimalused. Toon järgmise näite: Soomes küsitakse eeskätt tenniseõpetajailt, kuidas jagada tundide arv, meil aga määratakse õpetajale niivõrd kõrge honorar tunni kasutamise eest, et tema ei saa neil tingimustel tunde anda või on sunnitud õppemaksu kruvima kõrgeks. Peagu täiesti võimatu on meie õpetajail teenida talvel. Tennisehallis on tundide hind liig kõrge, soodustusi aga mingisuguseid ei anta. Selle vähesega, mis õpetaja suvel teenib, ei saa ta talvet korralikult üle elada.

Tennisehallide ehitamiseks võiks võtta Soomest head eeskju. Võiks samuti asutada aktsiaseltsid. Sissepaigutatud kapitali suhtes võib päris kindel olla, et iga osanik saab rahuldavad kapitali protsendid. Nagu ajakirjanduses juba varem märgitud, läheks meil tennise spordi paremaks ja täielisemaks arendamiseks juure vaja vähemalt nelja halli.

Soomes on eriti hästi ellu viidud põhimõte, et kehaline kasvatus riigis peab olema kättesaadav kõigile, nii vanale kui noorele, nii rikkale kui vaesele, nii tööjuhile kui alluvale. Tennis on Soomes rahvasport. Kui töö lõppenud, mängib tööandja oma töölisega tennis, või tööline on kohtunikuks ja ümberpöörduvalt. Võib tekkida küsimus, kuidas seda kõike saab hästi läbi viia, kui kummagi kihi rahalised võimalused on suuresti erinevad. Kuid asutuste ja tööstuste juhid on aru saanud, et töövõimeid saab palju suurendada sellega, kui tööline on tugev ja elujõuline. Sellespärast muretsetakse tööliselise sportimise võimalusi, ka tennises. Soome eeskujule järgnemiseks peaksid ka meie suuremad asutused ja firmad, nagu ETK, „Oma“, Puhk ja Pojad, raudteevalitsus ja rida ministeeriume muretsema endile tenniseväljakud, sest tennis on spordiala, mis võimaldab kehalist kasvatust igas vanuses ja iga liiki inimestele, tööjõududele.

Sel ajal, millal soomlased hakkasid meilt lüüa sama, tundsid nad endid sellest algul nagu solvatutena, kuid hakkasid siis kohe uusi teid otsima mänguvõimaluste soetamiseks ja tennise suuremaks propageerimiseks. Pingutused on kannud vilja. Nii on endisele võitmatule meistrile A. Grahnile võrsunud vääriline järeletulija Forsmani näol, kes meistrit juba mitmel korral on võitnud.

Soomes on edetabeli kolmandast kuni kahekümneni kõik mängijad enam-vähem võrdsete võimetega, kelle seast tulevikus võib kerkida üksikuid eriti väljapaistvaid mängijaid. Tulevikus kujuneb Eestil üha raskemaks Soomega tasavägiselt võistelda, kui õigeaegselt ei võeta õppust oma tennisetaseme tõstmiseks.

Mie tenniseringkondade üheks suureks puuduseks on välismaale sõitvate mängijate teele saatmine võimalikult viimisel päeval enne võistlusi või parimal juhul ainult paar päeva varem. Tuleb arvesse võtta, et koht, kuhu meeskond saadetakse, on võõras, mille tõttu kohanemiseks kulub aega. Tekivad olukorrad, et mängijad ei tunne hästi väljakut, selle pinda, mispärast ei osata alati orienteeruda palli hüpetele. On küll õigus, et inimesel pole teenistusolude tõttu alati võimalik

Sageli arutatakse, kas meil on häid tüüpe tennismängijaid ja kas eestlasil üldse on väljavaateid suure edu saavutamiseks tennises. Peab arvama, et kindlasti on. Mida vajab tennismängija? Vastus: intelligenti ja temperamenti, sinna juure veel hästi väljaarendatud keha. Kuid

kõige tähtsam, millega maailma kuulsused on tõusnud kõrgele järjele, on tahtejõud. Eesti tennismängijate kohta peab ütleva, et neil on veidi puudu tahtejõust. Mitte kõigil, kuid seni on vähemalt olnud nii, et paljudel, kellel olnud head võimalused kõrgele tõusmiseks, on jäänud puudu tahtejõust, mis on asendatud hoopis millegi muuga (kohvik, flirt). Usun aga, et lähemas tulevikus mõistetakse tahtejõu tähtsust rohkem, et siis ka suurema intensiivsusega jätkata tennise harrastamist.

Vaatluste najal, mida tegin Helsingis Põhja-maade suurturniiril, võin nentida, et soomlastel pole nii palju mängukõlvulisi tennisetüüpe kui meil, kuid vanema spordirahvana on soomlased meist tahtejõulisemad spordis, seega ka tennises. Nad teavad, et selles peitub suur jõud ja et jõus on energia. 1932. aastani võitsid soomlased meid tennise-maavõistlustel järjekindlalt, algul suurema, pärast väiksema ülekaaluga. Siis hakkas võitma ka Eesti. See tõendab, et eestlased oskavad õppust võtta. Kuid murrangut Eesti kasuks põhjustas ka see, et Soomel neil aastatel tekkis heade mängijate kriis. Noorem generatsioon ei suutnud väärilist asendada vananevaid tuusi. Teiseks põhjuseks oli, et Soomel sel ajal puudusid talvised mänguvõimalused, mis mõjus seda rohkem, et Soomes on suvine hooaeg veelgi lühem kui meil. Meil on suvist hooaega 4½—5 kuud, Soomes aga ainult kuni kolm kuud.

Nüüd on Helsingis üheksa tennisehalli, mis kogu aasta on iga päev kinni kella 7—24-ni! See näitab suure tennisehuviliste pere olemasolu. Praegu on juba katuse all ehitatav hiiglahall nelja väljakuga. Selle halli tundi-dest on kolmveerand ette välja üüritud klubidele, seda koguni 10 aastaks. Huvitav on, et uut halli ehitab aktsiaselts, misjuures aktsiaid on ka Helsingi linnavalitsusel. Sissetulekute suurenemisel ehitatakse halli juure ka garaash 500 autole ja omnibusele. Tennisehalli ehitus on juba katuse all, kuid sisustamine vältab veel septembrini.

Soome tennise spordi suurele arengule aitab kaasa veel see asjaolu, et kasutada on suur treenerite kaader. See koosneb peale ühe soomlase välismaalasist. Soome annab oma treeneritele häid võimalusi teenimiseks, sest saadakse aru, et ilma õpetajateta ei saa tennis areneda. Kuid milline vastuoksus on meil: meil tahavad klubid

Tallinna-Helsingi
liin

A/l. „AEGNA”

alustab tegevust

alates neljapäev, 17. skp, järgmise sõiduplaani kohaselt: väljub Tallinnast igal esmaspäeval ja neljapäeval kell 9.30 ja Helsingist igal kesknädalal ja reedel kell 10. Sõidu kestus 4 tundi.

Laevaväh. G. SERGO & Ko

Tallinn, Sadam, Baikovi sild 1
Telefonid 314-10, 314-85, 301-26

varakult välja sõita. Kuid sel puhul peetagu silmas, et inimene ei suuda siis näidata ka oma parimat.

Põhjamaade suurturniirile olid eestlased viimseid kohalejõudnud. Inglased olid West-Endis juba neli päeva enne turniiri algust, seega väljakuga ja kohalike oludega hästi kodunenud. Soomlasist mängijad, kes elutsesid Helsingis või kaugemal, toodi kohale juba kuu aega enne võistlusi ja neile anti treeninguvõimalusi hallis, kus võistlused peeti. Seetõttu suutsid soomlased näidata ka oma parimat. Rootsi end. meister Östberg jõudis kohale turniiri alanult, ja kuna ta kohe pidi mängu astuma, siis oli ka selge, et ta kaotas, kuigi tema mänguklass oli kõrge.

Treeningu suhtes pakkusid huvitavat inglased. Lühidalt nende treeningust oleks märkida järgmist:

1) treeningut alustati pikkade driividega risti üle väljaku, algul eeskäe ja siis tagakäe löökidega;

2) järgnesid diagonaalsed pallid, mööda joont tõrjutud, nii ühelt kui teiselt poolt;

3) lühimäng keskväljakul;

4) üks mängija võrgus ja teine põhijoonel, ning ümberpöörduvalt;

5) palling ja tõrjelöögid;

6) rabakud ja kõrged õhupallid vaheldumisi;

7) kõikidele löökidele sooritatakse kordamisi pealetung.

See kava viiakse läbi ühe tunni vältel. Kuid inglise tennisetunni kestvus on 1½ tundi, misjuures ülejäänud pooltund kasutatakse mänguks. Nagu võis veenduda, arendasid inglased selle pooltunni vältel stiilset mängu, üritamata punkte metsikute löökidega või umbropsu rabamisega, nagu see suuresti kombeks meie treeningtundidel.

Nagu West-Endi turniiril nii ka igal teisel suurturniiril peab hea tennisemängija sõna tõsisel mõttes olema atleet, sest turniir nõuab äärmiselt suurt vastupidavust, kui veel mängida tuleb viie-setilisi matsche, millest igaühe kestus võib olla 2—2½ tundi. Vastupidavust ei saavutata aga tesiti, kui seks ei harrastata peale tennisega ka teisi spordialasid. Sobivaimateks aladeks tennisistidele on hoki, varjupoks, nöörihüpped ja kava-kindel võimlemine.

Tennist võib nimetada mitte vähem vastupidamist nõudvaks alaks kui maratonijooksu. Alalised järsud stardid, valvelolek ja tähelepanu nõuavad kehalt väga palju. Veel enam: iga tennisist peab teadma, et tennis on raskesti käsitatav ala, sest siin peab valitsema kolme üle — reket, pall ja oma keha. Kõik nad peavad olema elastsed. Nagu mainisin E. Spordilehe eelmises numbris, treenivad välismaalased väga intensiivselt, et suurendada vastupidavust. Meie tennis suudab ainult siis tõusta kõrgele, kui hakatakse rohkem rõhku panema sihtvõimlemisele ja keha läbitöötamisele. Vastasel korral võidakse mängus küll täieneda, kuid maailmaklassi mängijaid siiski veel ei võrsu. Samuti nagu arendatakse tehnikat, tuleb viimistleda ka kogu keha lihaskonda, et jõuda võimete võimalikult kõrgemale tipule.

Oma tennisetaseme tõstmiseks peame pidama rohkem ühendust Soome ja Rootsi mängijatega, kes meile ligiläheduse tõttu kättesaadavamad. Meil on head materjali tennisemängijaiks. Edasi sõltub kõik sellest, kuidas tennis arengule rõhku panevad vastavad huvitatud keskused.

Lõpuks märgin veel, et nelja riigi meistrid ja inglase Hare kasutasid Helsingis reketeid, mis omasid äärmise tugevuse ning reguleeritava tasakaaluseadelduse. Sääraseid reketeid on müügile ilmunud ka Tallinnas, nimelt o/ü. „Estos“.

Ehitusmaterjalid Põrandakatted

Celotex-isoleerplaadid

Keemilised ehituste

kaitsevahendid

A. & P. MIETENS

Tallinn, Merepuiestee 15, tel. 306-45 ja 305-00

SOOME VÕITIS SELGESTI

Helsingi andis selle aasta kahele maavõistluse-kaotusele juure veel kaks: Eesti-Soome 2. kahekordsel maadlus-maavõistlusel võitis Soome mõlemas sarjas võrdselt 5:2. See oli suurem võit kui soomlased ise julgesid ennustada. Näiteks toimetaja ja raskejõustikutegelane E. Mannerla oli oodanud mõlemal maavõistlusel matschide suhteks nelja: kolme Soome kasuks. Soomlased tunnistasid, et nad olid maavõistlusele tugevasti ette valmistanud, mida aga ei saa ütelda meie kohta. Oma meeste vormiga jäid veljed päris rahule. Nad leidsid, et mehed olnud koguni väga heas vormis. Kahe maavõistluse kümnest matschivõidust kuus seljavõitu pole väike arv.

Eestlaste kohta torkas silma, eriti esimesel võistluspäeval, võtete vaesus. Enamik mehi olid kuidagi vedelad, ilma suurema võistlushingeta. Ka vastupidavusest tuli puudu. Vähene võistlemine on kannud vastavat vilja. A. Toots ja O. Laan, kes kodumaal sooritavad V. Väljaga ja E. Puusepaga tasavägiseid matsche, ei suuda välismaal kuigi lähedale küündida nende võimetele. Vist kogemuste puudus. Sama võib ütelda ka J. Looaru kohta. Algul paljutootav agressiivsus, kuid siis seda ootamatum selili langemine.

Eesti vahest suurimaks üllatajaks Helsingi matil oli Voldemar Frooman. Kui A. Neo ja V. Mägi on Pikkusaarega maadelnud vahelduva õnnega ja võit olnud raskesti saavutatav, siis nüüd Frooman tegi samale Pikkusaarele säärast sõitu, et mees oli sunnitud end päästma matilt pagemisega. Mitu korda vastast nupuvõttesse saada, tema seljataha pääseda ja parterimaadluses kaks korda pooleldi õlgadele tõmmata, see on suur töövõit, pealegi kui vastane on hea klassi maadleja.

Saavutuselt võiks küll vast suuremaks hinnata J. Kotka selget võitu Jammu Nyströmi üle, kes olümpiamedalimehi ja euroopavõistlustel auhinnavõitjaid. Kuid Nyström on vananev maadleja, kes pole asja juures enam ihu ja hingega. J. Kotka võitu loodeti samal määral ette kui K. Palusalu ja K. Kullisaare oma.

Negatiivseim üllatus meile oli Agu Neo. Helsingis rahvussangariks tituleeritud Neo muutus veidi kõrkjaks ja bravuurseks. Seljakaotus andis talle nüüd hea õppetunni iga vastasega hoolsalt maadelda. Neo langes küll õieti oma võttest, pärast seda, kui tööparemus oli kuulunud temale. Kuid kaotus on igal juhul kaotus, kuigi ta seda tulevikus kindlasti suudab re-vanscheerida.

V. Väli ja E. Puusepp sooritasid oma vastastega, kelleks olid L. Koskela ja A. Mäki, täiesti tasakaalulised matschid. Võib uskuda, et soomlased olid veidike paremad ja väarisid võidu, kuid see veel ei ütle, et näiteks Tallinna polnuks 2:1 mitte soomlaste kasuks, vaid ümberpöördukt. Kui nüüd sellest lähtepunktist edasi analüüsida, milline võinuks olla maavõistluse tulemus selle pidamise puhul mujal, peame oletama, et A meeskonna kogusaavutus polnud tänavu sugugi halvem läinudaastast. Kahe eestlasest kohtuniku puhul Väli-Koskela ja Puusepp-Mäe matschidel võitnuksid eestlased. Lisame siia Palusalu ja Froomani võidud ning muudame Neo õnnetusliku seljakaotuse tema töövõiduks, olnuks maavõistluse tulemus 5:2. S. t. täpselt sama kui l. a. Tallinnas! Nende ridadega pole tahetud soomlastelt nende võitu röövida, kuid on toodud seletus, kui võrd mõjutavad kogu maavõistluse tulemust koht, kus ta peetakse, ja kohtunikud.

Eesti kaotas mõlemad maavõistlused. Selle üle pole tarvidust kurta, sest ta on meile heaks õppetunniks enne euroopavõistlusi.

K. Palusalu kohta on loota, et ta euroopavõistlustel ragistab edasi senise innuga. Ta haige käsi tegi Hel-

singis läbi hea tuleproovi. Nüüd ta teab, kuidas sellesse suhtuda, kui Euroopa-matil peaks juhtuma samasugune õnnetus.

*

Maavõistlus leidis aset 15. ja 16. märtsil Helsingis. Kõigil A sarja matschidel olid kohtunikeks kaks soomlast ja üks eestlane ning B sarjas ümberpöördukt.

Soome A — Eesti A 5:2.

Kärbeskaalus alustas J. Looaru V. Perttuse vastu paljutootavalt. Sai vastase nupuvõttesse, siis seljataha ning sundis soomlase parterisse, kus hoidis teda 3 min. Soomlane püsti pääsedes tegi omakorda nupuvõtte ja surus Looaru selili — 4.10 min.

Sulgkaalus E. Sumil käis püstimaadluses kaks korda selili E. Hjelti alla, kuid see toimus nii kiirelt, et kohtunikud ei riskinud selle fikseerimisega. Soomlane sai valiku õiguse. Edasi läks matsch aga tasavägiselt ja E. Hjelt sai võidu 3:0.

Kergekaalus oli kogu matsch V. Välja ja L. Koskela vahel tasavägine, võtetevaene, kuid siis kaasatõmbav. Parteris tõmbas soomlane meie mehe korraks ühele õlale. See vist põhjustaski Soome kohtunikel võidu andmist Koskelale — 2:1.

Kergekeskkalaalus oli E. Puusepa ja A. Mäe vahel analoogiline matsch eelmisele. Algusest lõpuni tasavägine, kuid parteris sai soomlane momendiks sisse poolnelsoni. Sai võidu 2:1.

Keskkaalus V. Frooman atakeeris kogu aeg A. Pikkusaart. Sooritas mitu korda nuppu, pääses vastase seljataha, parteris tõmbas vastase kaks korda pooleldi õlgadele ja sai selge võidu 3:0.

Poolraskekaalus algas A. Neo ja E. Härmä vahel ettevaatlikult. Soomlane pelgas siiski rohkem ja sai märkuse passiivsuse eest. Parteris soomlane üritas poolnelsoni, vastukaitses Neo tõusis poolistukile ja klammerdas, kuid langes ise selili. Härmä seljavõit — 11.20 min.

Raskekaalus sai K. Palusalu esimest korda elus oma vastaseks Soome tuntud A. Niemelä, kes praegu on väga heas vormis. Püstimaadluses oli P. atakeerivaks pooleks, kuid vastast võttesse ei saanud. Parteris tõstis 127 kg raskuse soomlase korraks ristvööga üles, kuid raske keha langes tagasi. Siis sai korraks sisse poolnelsoni. Soomlane peal olles ei suutnud midagi. Lõpupüstimaadluses sai Palusalu Niemelä tagantvõosse. Matile heitmisel kukkus soomlane ta käe peale, mille välja väänas. Kolme minuti pärast tuli aga matile tagasi ja lõpetas võidupartii — 3:0.

Soome B — Eesti B 5:2.

Kärbeskaalus K. Kiisseli tungis peale ja M. Maiste pareeris, saades märkuse passiivsuse pärast. Soomlane valis parteri, kus viis Maiste silda ja siis sai käevarreluku. Võitis 3:0.

Sulgkaalus tegi Salonen järjest võtteid, Kaaremäe üksnes kaitses. Lõpp muutus tasavägiseks. Võitis Salonen 3:0.

Kergekaalus arenes matsch Tootsi väikese ülekaaluga, kuni Soini ta nupuvõttest selili viis — 8.35 min.

Kergekeskkalaalus O. Laan langes J. Kinnuse eesvõost selili — 4.10 min.

Keskkaalus surus K. Kullisaar tugevasti peale, saades töövõidu 3:0.

Poolraskekaalus kulus U. Ventol J. Kalde seljatamiseks aega 4.15 min.

Raskekaalus J. Kotkas kindlustas endale paremuse J. Nyströmi vastu juba püstimaadluses. Parteris tegi ristvööga korraks soomlasele tuule alla ja siis üritas vastase selili pöörast käevarrevõttest. Ka lõpuminutitel oli parem. Sai selge töövõidu 3:0.

PRAHA RAPORT

Talispordiliidu ülesandel käis nende ridade kirjutaja tutvumas jäähoki moodsa mängutaktika ja -tehnikaga Prahast peetud 1938. a. maailma- ja euroopavõistlustel.

Nagu iga aasta, algasid ka selle aasta esivõistlused mitte jääl, vaid rahvusvahelise hokiliidu kongressi rahelise laua taga. Üles oli antud võistlustele neliteistkümme rahvust, kellest moodustati kolm eelgruppi (sulgudes märgitud numbrid tähendavad kohti, mis iga rahvus sai oma grupi paremusjärjestuses võistluste lõppenult):

A	B	C
Schveits (1)	Inglismaa (1)	Kanada (1)
Ungari (3)	Saksamaa (3)	Tschechoslovakkia (2)
Rumeenia (5)	Norra (5)	Rootsi (2)
Poola (2)	USA (2)	Austria (4)
Leedu (4)	Läti (4)	

Loosimine toimus järgmiselt: eelmise aasta esivõistluste kolm parimat rahvust — Kanada, Inglise ja Schveits — loositi gruppide etteotsa. Edasi: Läti, Leedu, Austria ja USA, kes ei võtnud osa l. a. võistlustest

Meie kirjutuse autor, jäähoki-õpetaja R. Saue koos poolakast kohtuniku Saksiga Praha talvestaadioni jääl.

Londonis, loositi mainitud gruppide sabadesse, kusjuures Ameerika, kui löögivõimsam meeskond, loositi ainult A ja B, kui viie-liikmeliste gruppide vahele ja lõpuks kolm võrdvõimelist meeskonda — Saksa, Ungari ja Tschechoslovakkia — igaüks eri gruppi. Seejuures Tschechoslovakkia, kuigi võistlusi korraldava riigi meeskond, sattus õnnetult C gruppi, milline koosnes tugevatest meeskondadest ja andis vaheringi ainult kaks meeskonda, kuna a ja b grupid andsid vaheringi ä kolm meeskonda. Sellega oli Tschechoslovakkia jäähokiliit seatud suure riisiko ette, et juhul, kui nende meeskond ei pääse vaheringi, tuleb neil arvestada kindla majandusliku kahjuga. Tschehhid püüdsid küll leida igasuguseid põhjusi, et ka C grupp annaks vaheringi kolm meeskonda, kuid kogu nende missioon jäi tagajärjeta, sest enne loosimist oli kokku lepitud kõigis üksikosades vaheringi moodustamiseks.

Maailmavõistluste avamine toimus 11. veebruaril rahvusvahelise jäähokiliidu presidendi Paul Loicq'i poolt Praha talvestaadioni 10.000 pealtvaataja ees, ilusas kevadises ilmastikus ja esmajärgulisel jääl, millele rivistati kõikide osavõtjate rahvuste lipud, kantuina kolme vastava maa rahvusmeeskonna liikme poolt, kes olid riietatud võistlusrõivades.

Võistlused järgmistel päevadel algasid hommikul kell 9.30 ja kestsid kahe väikese vaheajaga kuni kella 23-ni. Et midagi väärtuslikku kaotsi ei läheks, jälgisin kõiki võistlusi algusest lõpuni. Osavõtjatest meeskondadest kujunesid nõrgemateks Norra, Leedu, Rumeenia ja Läti, kuna esigrupi filtreerusid Kanada, Schveitsi ja Inglise kõrval üllatuslikult hea mänguga ka Rootsi, kelle uisutamise oskust ei jõutud küllalt imetleda. Rootsi suuremat edu pidurdas ainult vähesel määral mitte küllaldaselt väljaarenenud mängutehnika. Esimesel ringil tundus kõige ühtlasemat, taktiliselt kõige läbimõeldumat mängu esindavaks Schveitsi meeskond. Enne maailmavõistlusi oli ta läbi teinud tuleproovi, mängides kodumaal Kanadaga viiki 1:1. Schveitsi meeskond koosneb eranditult noortest, kelle vanus kõikus 21—25 a. Mängijad omasid eeskujuliku kepi-käsituse, hea uisutusoskuse ja sulava, kombinatsioonirikka mängustiili. Nende mäng paiguti meenutas Tallinna Kalevi noorte edurivi koostööd, muidugi palju kõrgemas kvaliteedis. Ka erinesid nemad teistest meeskondadest kehamängu märgatava tagasihoidlikkusega, mille tõttu nad ei tekitanud raskeid foule mängides ka kõige jõulisemate vastastega, näiteks tschehhidega. Ühtlasi saavutasid nemad ka kõige suurema väravatearvu ühe võistluse kohta, võites Leedut 15:0. Kahjuks kujunes nende väljalangemise põhjuseks finaalgroppi pääsemiseks väravavahi mitte küllalt hea mäng.

Populaarseim mängija kogu turniiril oli inglane Kelly, kes, olles ise väike mees, oli kiireim uisutaja, nii et temale ei jõudnud ükski vastasmängija järele. Kurjad keeled teadsid sosistada, et Kelly olevat vana Kanada profi.

Üldiselt mängutaktika püsib senisel kujul edurivi tihedal koostööl, kusjuures edurivi võtab osa täies koosseisus ka kaitsest. Seetõttu on mäng väga liikumiserohke, jõudu nõudev, kuid ühtlasi väga kaasakiskuv. Tuli ette isegi sarnaseid lugusid, et daamid mängu jälgimisest minestasid.

Pealtvaatajaskond suhtus sportlastesse üldiselt väga heatahtlikult, kuni ei olnud mängus oma, s. t. tschehhide, meeskond. Viimasel puhul taheti iga hinna eest näha oma mehi võitmas ja neile andestati ka kõige raskemad foulid, kuna vastasmeeskonna mängijate juu-

res nähti olematuid vigu. See on ka täiesti arusaadav selle temperamentse rahva juures, kes vaatamata oma kirjule koosseisule üksikute rahvuste järgi on sportlikkudes üritustes väga kokkuhoidev rahvas. Näiteks, mängude puhul, kus tschehhid olid üheks võistlejaks pooleks, olid kõik pääsmed ammugi eelmüügil müüdnud ja enamus asjast huvitatuid pidi jääma väravate taha. Et aga väravad olid sillal, kuhu kogunemine keelatud, siis juhiti rahvas ühele kõrvalplatsile, kuhu anti teada võistluse tulemus. Siin, kuuldes oma meeskonna võitu, suur rahvahulk paljastas pead ja laulis üksmeelselt hünni.

Väga südame lähedal oli tschehhidele võistluste majanduslik külg. Selle tagajärjel tuli kannatada isegi osavõtjatel meeskondadel, sest neil ei olnud võimalik korralikult jälgida teiste mängusid, kuna neile esialgu eraldatud kohad müüdi varsti, s. t. teisel ja kolmandal päeval, pealtvaatajatele.

Võistlustel esinenud riikide paremusjärjestus kujunes järgmiseks:

1. ja maailmameister	Kanada	
2. ja euroopameister	Inglise	
3.	Tschechoslovakkia	
5.	Rootsi	
4.	Saksa	
6.	Schveits	
		USA
		Ungari

Mitmetl poolt on minule esitatud küsimus, kuidas oleks käinud eestlaste käsi Prahast. Sellele otsekohe midagi kindlat vastata on võimatu, kuid siiski on kindel veendumus, et viimseks me ei oleks jäänud ega oleks oma mängustiili ja -taktikaga mitte naeru alla sattunud. Kui meie meeskonda võrrelda Norra, Leedu ja Rumeeniaga, siis tundusid nemad nõrgematena meie meeskonnast. Eriküsimus on aga vaherkord Lätiga! Lätlased on juba rida aastaid harrastanud jäähokit intensiivselt, heites kõrvale jääpalli. Nad on mitmel korral võistelnud maailma- ja euroopavõistlustel, olümpiamängudel ja paljudel teistel rahvusvahelistel turniiridel. Sellega

on nad saanud väga palju väärtuslikke õppetunde ja häid kogemusi. Nende mängustiil põhjeneb suurel määral kaitse-mängul, millega on ka seletatavad nende väikesed kaotused Ameerikale ja Saksale. Eestlastel, mängides lätlastega, tuleb esialgu vist paratamatult vastu võtta kaotusi. Kuid aga minul avaneb võimalus tuleval aastal varakult rakendada sise-harjutustel neid tehnilisi võtteid, milliseid minule näitas Saksa rahvusmeeskonna kanadlasest treener pärast Saksa-Läti mängu, mille jooksul mitu sakslast lätlaste poolt määrustevastasel joosti meelemärkusetuks, siis eestlased, mängides tulevikus lätlastega, oleksid küpsed nendeks „lahinguteks“ ja tuleks ette vähem vigastusi.

Kokku võttes kõike nähtut ja saadud õpetusi pean avaldama siinkohal lootust, et eestlased on suutelised jäähokit mängima täiesti vastuvõtetalv kujukul ja, võib-olla, isegi hästi, kui meil vastavad ringkonnad asja küllalt tõsiselt käsile võtavad. Meie peapuudusteks on: korraliku uisutee ja korraliku varustuse puudumine ning lühike aeg tehniliseks ettevalmistuseks. Mainitud puuduste kõrvaldamise puhul ei puudu väljavaated.

Praegune uisutee on määratud surmale ja on ainult aja küsimus, millal selle asemele kerkib turuhoone. See pärast on paratamatult tarvilik korraldada uisutee teisel. Parimaks kohaks oleks tulevase spordihoone kõrval asetsev V. S. Spordi endine väljak. Seda väljakut saaks kasutada suvekuudel kolme korraliku tennisplatsina ja talvel normaalmõõtudega hokiväljakuna, kusjuures tribüünid pealtvaatajatele oleksid ühed ja samad. See küsimus peaks huvitama ka tenniseharrastajaid ringkondi, sest praegused väljakud Vabaduseväljaku ääres on samuti määratud kaotamisele. Uisutee üleviimisega V. S. Spordi end. väljakule on seotud ka teine paremus: püstitades spordihoone, võib tema keskkütteruumidesse paigutada kunstjää tegemiseks tarvisminevaid kompressoreid. Kunstjäävälja ehitamise küsimust peetakse võib-olla mõnedes ringkondades ülearuseks või vähemalt enneaegseks, kuid siinkohal julgen seda vajadust alla kriipsutada kõige tõsisemalt ja kõige kindlalt, avaldades lootust, et aeg ise aitab kaasa selle küsimuse lahendamisele jaatavalt.

Laevaäri

E. Bergmann ja Ko.

Tallinn, Vabadusväljak 5

tel. 467-31

UUS KORD POKSIS

Poksimäärustes ja poksi-kohtunikkude tegevuse reguleerimises on lähemal ajal oodata põhjapanevaid muudatusi ja täiendusi. Juba Milano kongressil 1937. a. asuti seisukohale, et poksimääruste ajakohastamine ja täiendamine pole suutnud sammu pidada poksi kui võistlusspordi arenguga. Konstateeriti, et praegu kehtivad määrused ei võimalda alati parema poksi ja pääsemist võidule. Samuti konstateeriti, et kohtunike tegevuses on puudusi. Nende tegevus pole ühtlane, kuna määruste käsitlemine on erinev ja puudub ka ühtlane mõõdupuu poksimatschide hindamisel. Ka ei säilitata täiel määral erapoolest ja kuna pole küllaldaselt mõjuvaid abinõusid kohtunike korralekutsumiseks, siis sageli tehakse valusaid väärtuseid, mis kuidagi ei sobi spordimõistesse. Veel edasi toonitati, et euroopavõistlused ja olümpia-turniirid vajavad nii korralduselt kui ka võistluste läbiviimises kõvemat kontrolli.

Kõike ülaltoodud arvesse võttes on rahvusvaheline poksiliiit (FIBA) otsustanud 20. juuniks s. a. Berliini kokku kutsuda erakorralise kongressi, mille sihiks on parema korra loomine rahvusvahelises poksiaringis. Kongressi kokkukutsujaiks on Euroopa juhtivamad poksiiriigid, nagu Saksa, Itaalia, Poola ja Prantsuse. Päevakorras on ainult poksimääruste täiendamine ja kohtunike tegevuse korraldamine. Saksa poksiliiit on endale võtnud initsiatiivi ja esitanud rea ettepanekuid, mis nimetatud erakorralisel kongressil tulevad arutusele. Ettepanekud on Saksa kui ka rahvusvahelise poksiliiidu poolt ametlikus korras tehtud teatavaks kõigile FIBA liikmetele.

Peagu üheaegselt FIBA erakorralise kongressiga algab veidi hiljem, nimelt 25. juunil, ka rahvusvaheliste kohtunike kongress, samuti Berliinis. FIBA kutsub Berliini igast riigist ühe kohtuniku, tasudes sõidu-, korteri- ja ülalpidamiskulud. Üle ookeani sõitjatele tasutakse raudteesõidu-kulud Euroopa mandri osas. Säärased soodustused on võimalikud Euroopa-USA vahelise poksi võistluse ülejäägist, mida FIBA on otsustanud kasutada poksispordi ja poksi-kohtunike arendamiseks. Liidu liikmed võivad kongressile saata veel oma poolt isikuid. Kongressist osavõtjate kohustuseks on kõike kuulnud kodumaal edasi anda, et paremini ette valmistada kodumaist kohtunike-kaadrit. Kongressil võetakse rahvusvahelised määrused läbi kogu ulatuses, et leida ja luua ühtlast hindamissüsteemi.

Kuna Eestiski võib nuriseda kohtunike hindamissüsteemi üle ja kuna meigi kohtunikel puudub hindamissüsteem, siis ei tohiks puududa huvi rahvusvaheliste määruste muudatuste kohta. Seetõttu on arvata, et FIBA algatus leiab meil küllaldasest kõlapinda kohtunike kaadri ajakohasemaks ettevalmistamiseks.

Järgnevalt vaatleme neid olulisemaid muudatusi, mis kongressil kavatakse ellu viia.

Esimese suurema muudatusena senises korras tahab FIBA seada kohtunike tegevuse euroopavõistlustel ja olümpiamängudel tugevama kontrolli alla. Vastavad ülesanded on jagatud FIBA kolme abiesimehe vahel. Üks neist registreerib rahvusvahelisi kohtunikke ja paneb neid ette euroopavõistlustele ja olümpiamängudele. Teine on vastutav ja teostab kontrolli võistlejate eksimatu ja õigeaegse kaalumise üle. Kolmas jälgib ringikohtuniku tegevust.

Tahetakse maksta panna kord, et kohtunikud, kes ei tegutse rahuldavalt, ei oma küllaldaselt teadmisi või on erapoolelikud, tagandatakse võistlustelt, misjuures nendelt võetakse kaheks aastaks tegutsemise õigus euroopavõistlustel ja olümpiamängudel. Alles pärast kaheaastase n.-ü. diskvalifitseerimisaja möödumist võib neid uuesti esitada kohtunikeks nimetatud võistlustele. Seni võis nõrgalt või erapoolelikult teotsenud küll tagandada neil võistlustel, kus ta tegutses, kuid järgmis-

tel euroopavõistlustel või olümpiamängudel võis ta jälle tegutseda. Nõrga karistuse tõttu kohtunikud tegid sageli sihilikult vääri otsuseid.

Täiesti uue osana tuleb määrustesse, et ringikohtunik võib matschi katkestada ja täielikult lõpetada, kui pealtvaatajaskond satub marru mõlema või ühe võistleja suhtes, kui pealtvaatajaskond segab matschi korraliku lõpuni viimist, kui võistluskoht muutub sääraseks, et matschi jätkamine on võimatu, või kui mõlemad võistlejad on kardetavalt vigastatud. Säärastel puhkudel otsustab vastav protestikomisjon, kummale võistlejaist anda võit, misjuures arvesse võetakse matschi kestvus kuni selle katkestamiseni. Kuid komisjon võib jätta ka mõlemad võistlejad konkurentsi edasi.

Seni oli maksev säärane kord, et kui mõlemal võistlejal oli matschi lõpptulemuseks võrdset punkte, anti võit sellele, kellel oli puhtam stiil ja kes oli pealetungivam. Uus määrus näeb ette, et võrdsete punktide puhul otsustab matschi tulemuse ühe või teise paremus kolmandas roundis. Kui kolmas round on olnud tasavägine, siis saab paremuse see, kes poksinud puhtamalt, kes tegi vähem väärilööke. Kui ka selle järgi ei saa otsustada, pärib võidu pealetungivam pool. Võrdsete punktide andmise puhul on punktikohtunikud kohustatud oma hääletussedelitele märkima, missugustel põhjustel ja motiividel on võit antud emmalekummale.

Kõikumatult muutmatuks jääb see kord, et kohtunike otsus on lõplik ja et seda ei saa tagantjärele muuta, välja arvatud juhtudel, kui pärast selgub eksimus punktide summeerimisel või kui eksikombel on võitjaks kuulutatud kaotaja. Uuena tuleb aga juure, et protestikomisjoni võib juhul, kui otsus on silmanähtavalt väär, otsustada jätta ka kaotanuks tunnustatu konkurentsi edasi. Säärase otsuse peab protesti-komisjon tegema aga üksmeelselt. Kuid finaali- ja auhinna-matschidel jääb igal juhul kehtima kohtunike otsus.

Teatavasti toimuvad euroopavõistluste ja olümpiate poksi-turniirid ühe miinuse süsteemis. Loosimisel võib juhtuda, et turniiri kaks parimat kohtuvad omavahel juba eelringides, misjuhul välja langeb see, kes parema loosiõnne puhul võinuks kindlasti tulla teiseks. Nüüd pärib tema asemel selle auhinna hoopis nõrgem poksi, kes väga võimalikult ei väärinuks üldse auhinda. Et võimaldada auhindadele tulla just tegelikult parimail, selleks pole suudetud leida teissugust ja õiglasemat võistluste süsteemi. Kõne all on küll olnud eelmiste esivõistluste parimad, s.t. auhinna-aajad, järgmisel turniiril paigutada nii, et neil avaneks vähemalt võimalus lõpuvõistlustele pääsemiseks. Kuid silmas pidades, et euroopavõistlused toimuvad alles iga kahe aasta järele, võivad eelmise turniiri parimad selle aja vältel täiesti vormist välja langeda või uued paremad asemele kerkida, mispärast osutuks ebaõiglaseks teatud poksi-jatele anda soodustust. Seepärast on paigutamise kavatsus kõrvale lükatud. Et aga vältida võimalust, et turniiri tegelikult parim poksi ja juba eelringides kohtunike väärotsuse ohvriks ei langeks, võetakse uutesse määrustesse ülaltoodud pehmendus, mille järgi protestikomisjon võib vääralt kaotanuks tunnustatud poksi ja turniiri edasi jätta.

Seni oli määruste täiendusena sisse võetud soovitus, et kohtunikud matschide hindamisel võtaksid appi abipunktid, misjuures iga kolm abipunkti moodustas ühe täispunkti, mis lahutati kaotanu punktide ülemäärast, s. t. 20-st. Abipunktide tarvitamisest pole kõikjal kinni peetud, pealegi veel sellepärast, et nende kasutamine oli määrustes ette nähtud soovitusena. Uus määrus näeb ette, et abipunktidel tarvitusele võtmine on punktikohtunikele kohustuslik, ja et need moo-

Hingamise tähtsusest jooksudes

Edg. TAMM, Eesti kergejõustiku-õpetaja

Mie kergejõustik on aast-aastasse sammunud tõusu rada. Heitjate, hüppajate seast on võrsunud maailma-klassi võimetega mehi, valulasteks on jäänud ainult jooksjad. Vaatamata treeningule ja tahetele pole nad suutnud hüppajate-heitjate arenemisega sammu pidada.

Käesolevas kirjutuses tahan ütelda, et meie jooksjate treeningu põhimõtted ja arusaamised pole küllalt õiged ja otstarbekohased olnud, mispärast allpool püüan selgitada meie jooksjate nõrka külge. Selleks on nimelt hingamise tähtsus jooksus.

Heidete ja hüpete aladel, kus hingamisel pole esmajärguline tähtsus, on Eesti kergejõustiklaste rammu õige tehnilise lihviga tõusnud maailma-klassi. Aga jooksjatele, kahjuks, ei piisa ainult tugevast jõust ja heast stiilist, vaid väga suur tähtsus on ka hingamisel. Võime väljendada ameeriklaste ja inglaste eeskujul: kui sul pole sooli, ära siis parem minegi jooksma. Ilma et olla sportlane, teab igaüks, et joostes väsivad esimesena mitte jalad, vaid jooksu sunnib katkestama hingeldamine, sest jooks nõuab esmajoones tugevaid ja arenevat siseelundeid!

Ei piisa sellest, kui sportlane võib ütelda, et ta harjutab. Edu saavutamiseks on aga tähtis teada, kuidas ja millal harjutada. Nii ei piisa jooksjale sellest, kui ta teab, et ta hingab, vaid on tähtis teada ka seda, kuidas jooksu ajal hingata ja kuidas arendada oma hingamiselundeid.

Teame, et Soome kesk- ja pikamaajooksjad teevad läbi talve käike ja jookse. Ei ole küllalt, et oleme püüdnud järele aimata soomlaste tegevust, kui meie ei tea, kas oleme seda küllalt õieti teinud ning kas meil küllalt selge on käikude otstarve. — Hingamise arendamine on nende metsa-käikude ja jookside siht! Sealt ammutavad nad seda, mida kogu maailm teab „soome sisu“ nime all.

On päris loomulik, et kui meie pole metsajooksidest küllalt teadlikud, siis toimub tegevus vääralt. Jooksud muutuvad üksnes tugevaks jalgade kiiruse treeninguks, kus jooksja homme juba tugevama tempo paneb, kui eile, ja ülehommel veelgi lisab, jättes aga kõrvale kevadjookside tõelise mõtte — hingamise!

Kui aga lähemalt süveneda metsajooksudesse, siis näeme ka, kuidas seda teha, et jooks kunagi ei muutuks „kihutamiseks“, vaid kogu tegevuses olgu tempo ainult nii tugev, et saaks täite kopsudega hingata. Samuti näeme, et soomlased isegi võistlusajajärgul suvel kunagi mitte metsatreeningut ei katkesta.

dustavad määrustest lahutamatu osa. Ühtlasi on kohtunik kohustatud peakohtuniku või vastavate volitatud isikute nõudmisel andma üksikasjalist selgitust, miks ta just nii või teisiti on hinnanud ühe või teise paremust, missugustel alustel ta sellele või teisele arvestanud punkte jne. Absoluutselt õiget hinnangut kohtunikelt loota pole võimalik ka uute määruste alusel, juba sel lihtsal põhjusel, et ühele või teisele kohtunikule võib jääda varjatuks, kuidas üks poksi- jaist tegi näiteks mõjuva löögi või kuidas ta pareeris vastase lööki. Kuid lähemale absoluutselt õigele hindamisele on uute määrustega siiski astutud.

Peale selle on senistes määrustes ette võetud veel rida redaktsioonilisi parandusi, millel pole aga nii olulist tähtsust kui ülaltoodud määruste-muudatustel.

J. Villemson.

Sellisel aeglase „higistava“ metsategevusega arendame organite jõudu ja ammutame jõudu ja energiat võistlusajajärguks ja tugevaks võistlustreeninguks, kuna kogu talve ja kevade läbi sooritatud mõttetud tugevatempolised „kihutamised“ meie jõu ära kurnaksid ning võistlustreeningu alustamisel oleksime endid „tühjaks joonsnud“.

Isegi hobust ei lasta hipodroomil aasta läbi traavi kihutada, vaid teatud osa aastast ta sörgib, liigutab end ainult seevõrra, et puhata ja jõudu koguda. Kuid selle liikumise ja siiski arendab hingamist, et seda mitte lasta „roostetada“.

Kuna minu siht on tutvustada jooksjale hingamisküsimusi, siis pole ka üleliigne paari sõnaga, nii palju kui see asjasse puutub, selgitada hingamisfüsioloogiat.

Nii nagu kätel on lihased, nii on meil ka hingamislihased, mis samuti nõuavad treeningut. Need lihased on: vahelihased, ja roiete vahelised lihased (millega sunnime rinnakorvi liikuma). Teame, et käte arendamiseks teeme võimalikult suureulatuslikke liigutusi. Nii peaks olema loomulik, et siin on maksev sama põhimõte. Jooksjad aga teevad hingamislihaste arendamises tihti vigu. Sügav sissehingamine on paratamatu, kuna joostes õhu (hapniku) järele on nälgi. Hingamise vead aga juhtuvad just väljahingamisel: kui meie näiteks ainult pool õhku kopsudest välja hingame, seda vähem suudame värsket õhku sisse hingata, kuna pool tarvitatud õhku jääb kopsudesse. Sissehingatava poole õhu hulgas oli ka hapnikku pool vähem, millise hulga poole rutemini ära tarvitame, mistõttu pool rutemini tarvidus tekib uueks sissehingamiseks. Mida suurem on nüüd tarvidus uue hapniku järgi, seda vähem jääb aega väljahingamiseks, kuni lõpuks väljahingamise veast voi-

Aleks Kolmpere

Kergejõustiku õpperaamat

II täiend. trükk. E. V. Haridusministeeriumi Koolivalitsuse poolt soovitatud avalikkudele ja koolide raamatukogudele

SISUS: sportlik kasvatus, tervishoid, keharhjutused kasvueas noortele, treening, kiir-, 100 m., teate-, tõkke-, kesk- ja pikamajooks, Paavo Nurmi koduvõimlemine, murdmaa ja takistusjooks, kõrgus-, kaugus-, kolmik- ja teivas-hüpe, kuulitõuge, kettaheide, odavise, vasaraheide, mitmevõistlus, koduvõimlemine jne. Palju pilte

Hind Kr. 2.—

Raamatu hinna maksjale p. j. arvele nr. 760 või saatjale lähetatakse raamat äri kulul kätte

Matkajaile

Eestimaa teede kaarte, vastupidavaid ja kergeid seljakotte, kodumaa tundmaõppimiseks kirjandust jne.

Raamatu-, kirjutusmaterjali- ja paberkaupade suurlaad Tallinnas

k-ü. „RAHVAÜLIKOOI”

HARJU 48, tel. 444-39, 444-37, PÄRNU MNT. 10, tel. 446-67, 446-63

vad tekkida üldised hingamise häired, kuni lõpuks hingamine muutub tõmbesarnasteks kramplikeks löösumisteks, mille tulemuseks on pisted jne.

Kevadised jooksud olgu hingamise kooliks. Rütmi- lised hingamised, kus tähelepanu juhitud õigele väljahingamisele, aitavad selleks kaasa, kuni lõpuks auto- maatselt oskame õieti hingata.

Sellele olgu asetatud ka meie kesk- ja pikamaa- jooksjate treeningu pearõhk metsajooksudel.

Kõik meie kesk- ja pikamaajooksjad teavad, kuidas pärast spurti nad on sunnitud tempot lõdvendama enda kogumiseks, et alles siis normaal-tempoga jätkata jooksu. Oleme aga näinud ka jooksjaid, kellele sellised spurtimised jooksu kestel on kasulikuks taktikaks, et vastast väsitada ja lõpuks seljataha jätta, ise keskpä- rase ajaga võitjaks tulles.

Sellised nähted tahtmatult viivad mõttele, kuidas neid kõrvaldada või ära hoida. Kas on siin tegemist, nagu mõnigi väidab, ainult aastaid kestnud ennastsal- gava treeningu tulemusega, et sellise vaevatusega spurte ette võtta, või on siiski olemas mõni teine lühem ja otstarbekohasem lahendus.

Isiklikult olen siiski veendunud selles viimasel võimaluses, ja püüan allpool seda küsimust analüüsida.

Teame, et hingame õhuga sisse hapnikku, mis ver- re läheb ja vereringega üle kogu keha kudesse kan- takse äratarvitamiseks, et siis tarvitatud hapniku jää- nused süsihappugaasina jälle välja hingata.

Mida suurem on töö, seda suurem on tarvidus hapniku järgi.

Mida tugevam on jooksul tempo, seda suurem on tarvidus hapniku järgi. Kuid spurdil oli tempo nii tu- gev, et meie hingamine ei suutnud lihaste toitmiseks tarvilisel määral hapnikku hankida ja olime sunnitud tempot vaigistama.

Siit näeme selgelt, milleks on vajalised tugevad hingamiselundid ja metsajooks.

Kuid, kas ei ole siiski vastavate teadmiste kaasa- aitamisega võimalik spurdi „hädaohtu“ kõrvaldada?

Tuletagem ainult meele pärlipüüdjaid lõunamere- delt, ja tahtmatult peame imetlema nende võimeid su- kelduda 5—7 minutiks vee alla.

Selle selgitamiseks võib igaüks sooritada katse. Istume pikemat aega rahulikult, hingame üks kord kop- sud õhku täis ja jälgime kellaga, kui kaua suudame hinge kinni hoida. Usun 30—45 sek. Tõuske nüüd püsti, hingake mitu korda (15—20 korda) väga tugevalt ja sügavalt sisse-välja, kuni silme ees tekkib teatud eri- nev, uimasuse tunne, ja hoidke siis hing kinni. Usun, et igaüks on nüüd võimeline 1½—2½ minutit hinga- miseta olema!

Sellest selgub, et meil on omadus tugevate hinga- mistega oma verd niitelda hapnikuga laadida, millistest tagavaradest jätkub paariks minutiks, kuna pärlipüüdjad võivad seda võimet vastava treeninguga viia mitmele minutile.

Uimastuse tunne on tingitud hapniku üleküllasusest. Seda uimasuse nähte hoiatust tähele panemata jättes ja edasi hingates võiksime enese surmata hapniku üli- rohkusega, nii nagu ka õhupuudusega. Aga sellest päästab meid minestamine, mis omakorda järgneb pik- likus peaaegu teatud „hingamistsentrumi“ krambistu- misest.

Kas oleks üleliigne jooksjatele sellest näitest prakti- lisi näpunäiteid hankida?

Kas ei oleks spurdi „hädaohtu“ kõrvaldatud, kui meie enne spurdile asumist sunnitud, sügavate hingamis- tega ennast selliselt hapnikuga laadiksime? Kas ei võiks meie siis spurdi lõpetanult jälle rahulises rütmis edasi hingata, olles ainult kogutud hapniku tagavarad spurdil ära tarvitanud, ning jätkata liikumist hariliku tempoga?

Eesti Spordilehe järgmised numbrid ilmuvad järgmiselt:

Kevadpühade number pühadeeelsel nädalal

Euroopavõistluste erinumber suurendatud kaustas mai esimestel päevadel

Maikuu number 20. mail

Usun, sellel teadmusel on suur praktiline tähtsus jooksjatele. —

Sama küsimuse võime üle kanda ka kiirjooksjatele. Oleme nurisenud arenemise paigal püsimise üle, ning oleme otsinud selgitust, miks meil ei suudeta 200 m-is läbistada kaugeltki teist 100 meetrit esimese 100 m aja-ga, kui silmas pidada, et 200 m jooksus viimane 100 m on lendava stardiga. Olgu siin näiteks vahekord meil tavaliselt: 100 m — 11,2; 200 m — 23,2. Maailma-rekordid on aga 100 m — 10,2 ja 200 m — 20,3, nii et 200 meetril teine sada on joostud kiiremini.

Viga võib peituda mitmel pool.

Suurim viga on selles, et sprinterite treening on ol-nud meil liig ühekülgne, — ainult kiiruse-treening. See-tõttu meie lühimaa-mehed liiguvad jooksu lõpuosas eda-si hädavaevalt, meenutades masinat, mille sisemine jõud — küte — on kustumas.

Selle vältimiseks tuleks liigutuste ja kiirusetree-ningu kõrval juhtida tähelepanu sisemiste elundite või-mete vastupidavuse arendamisele.

Teame, et 100 m jooksjad võimalikult vähe kordi — vast ainult üks kord (Tolan) — 100 m vältel hinga-vad, et mitte pingutada hingamislihaseid ega neid töö-sse panna, vaid et selle asemel kasutada kogu energia edasiliikumiseks. Kuid hapnikku läheb selle lühikesegi maa sees ometigi vaja.

Loogiline järeldus on enne jooksule asumist mit-mete sügavate sissehingamistega end hapnikuga laadida.

Samuti näeme nõrkust 400 m jooksus viimasel 100 meetril. Kui aga siingi talitada 100 m jooksu ees-kujul, s. t. jooksule minna hapnikuga hästi „laaditult“, ja kogu tee edasi hingata tugevate hingamistega, siis

sellest hapniku hulgast peaks jätkuma vastupidamiseks ka viimasel 100 m-il.

Selle juhtumi kohta võin tuua näite ühe meie te-gevjooksja praktikast juba mitu aastat tagasi. Kõne all oleva sportlase 400 m rekord oli 52,8 sek. Kui ta ühel võistlusel enne starti asumist, juhuslikult, mitmed sügavad hingamised tegi, kattis ta endalegi üllatuseks distantsi 51,9-ga. Nädal hiljem uuel võistlusel tegi ta juba sihilikult sama katset enne starti, kuna arvas öieti, et eelmise jooksu edu oli tingitud just sügavatest hingamistest. Kuid siis juhtus temaga eelpool mainitud võimalus, et ta hingamistega läks liiale — tekkis hap-niku üleküllastus. Momendil, millal ta kuulis „kohta-dele“, ta minestas ja kukkus. Juuresolev sõber aitas ta üles tõsta ja talutas stardiaukudesse, kust ta paugu peale, pooleldi alateadvuses jooksu alustas. Jooksu lõ-petanud tundis ta end parem, kui kunagi varem; pol-nud ka seda tavalist väsimust ega lõõtsutamist jooksust, ning lõpuks sellele heatundele liitus veel parem tõsiasia — aeg 51,1 sek.!

Need selgitused ja näited on küllalt kaaluvad, et edaspidi anda hingamise küsimusele rohkem tähelepanu. Loodan, et need näpunäited võivad olla tuluks meie jooksjatele rohkem teadliku treeningu rajamisel.

Kuigi ma siin ainult hingamise küsimust puuduta-sin, ei taha ma sellega eitada südamejõu, tähtsat üles-annet, ega alahinnata jooksul lihastes tekkinud väsimus-ainete kuhjumise küsimust. Aga teadliku ja pideva hingamise treeninguga pikkadel käikudel-jooksudel are-neb südamejõud paratamatult, ning arenevad jalaliha-sed ja sellega lihastes väsimusainete kõrvaldamise aparaatuur, mis samuti on seotud hapniku tarvidusega.

Eriti nüüd, kevadel, jooksjad, suunake tegevus hin-gamise arendamisele. Sellega rajate ka aluse eestlase „sisule“ ja vastupidavusele!

Oõlokaal

Dancing-Paris

Müürivahe 2

Uues märtsikuu eeskavas esinevad kuulsad Viini koomilised tantsijad

„The 2 Carreny's“

Tants akordeoni saatel.

Tantsitarid „GI-GI“ ja INA SEPP

Kabaree algus kell 10 õhtul.

Mängib 2 orkestrit

Meistrivõistlused greeka-rooma maadluses

V.-s. Sport seniselt edasi parim maadluspordi organisatsioon. Väärandmed Saksa ajakirjas

Eesti meistrivõistlused greeka-rooma maadluses korraldati tänava esmakordselt kahel ringil — Tallinnas neljas ja Narvas kolmes kaalus. Narvas olid need esimesed maadlusevõistlused Eesti iseseisvuse kestes, mistõttu ka meistrivõistluste vastu puudus suurem huvi — pealtvaatajaid oli vägagi napilt. Võistlused peeti 5.—6. märtsini.

Võistluste tulipunkt oli Tallinnas, kus erilise huviga oodati raskekaalu tulemusi. Pärast pikemaajalist eemalolekut matilt startis uuesti K. Palusalu, kellele kumbki ta vastastest — N. Karklin ja V. Kotkas — ei muutunud kardetavaks. Edusamme näitas J. Kotkas, kes areneb pidevas tempos ja muutub üha täiuslikumaks. Mitmekordse ristvõo sooritamise pariteris sai ta teenitud 3:0-võidu N. Karklini üle. Viimane loodab liig palju murdmisele ja oma vastupidavusele ega näi võtteid juure õppivat. K. Kullisaar on A. Neo kõrval kujunenud meie teine parim poolraskekaalu-mees, kuigi ta kehakaalult ei kuulugi sellesse kaalu. Võistelnuks K. Kullisaar meistrivõistlustel keskkaalus, siis muutunuks küsitavaks V. Froomani meistristikulek. Nüüd aga asendasid Kullisaart kohtunikud, kes Frooman-Löhmuse matschil ebaõigustatult andsid häältega 2:1 võidu Löhmusele. See siiski ei riisunud Froomanilt teenitud meistritiitlit. Uue mehena keskkaalus torkas silma Kohtla-Järve Võimula nimel startiv Lehtlaan. Tal on tugevad seljalihased ja hea paindumus. Noorele maadlejale omaselt ei karda ta riski võtete sooritamisel. Palju ei puudunud, et isegi Frooman oleks langenud Lehtlaane rupuvõtte ohvriks.

Kergekeskkaalus tuli esmakordselt Eesti meistriks E. Puusepp, kes juba aastaid selle kaalu parim. Seekord olid talle tasavägisteks vastasteks O. Laan ja A. Praks, ainsad, kelle üle Puusepp ei saanud seljavõitu. Kergekaalus suutis V. Väli taaskordselt tulla meistriks. R. Männis oli end tublisti ette valmistanud V. Välja võitmisele. Matschi algul ta viiski Välja puhtalt selili, kuid kohtunikud ei suutnud seda üllatust fikseerida. Pärast Väli ise tunnistas, et oli

olnud selili. Võidu sai Väli kohtunike häältega 2:1. Pärast ebaõnnestumist Välja vastu maadles Männis Tootsiga tujutult ja kaotas 3:0, millega langes üldse välja. Sulgkaalus tuli meistriks E. Sumil kõigi oma vastaste seljatamisega. Ta oli seekord ainuke meister, kes ei saanud ühtki kaotuspunkti. Kärbeskaalus näitas suurt arengut J. Looaru, kes selgelt võitis oma kardetavama rivaali Martin Maiste.

Paremusjärjestyseks kaaludes kujunes:

Kärbeskaal: 1. ja Eesti meister J. Looaru, Kalev, 1 kaotuspunkt. 2. Mati Maiste, Viljandi Tulevik, 3 kp. 3. Martin Maiste, Sport, 5 kp.
Sulgkaal: 1. ja Eesti meister E. Sumil, Kalev, ühtki kaotuspunkti. 2. H. Veisman, Sport, 6 kp. 3. K. Pannerlein, Kalevi-Linavabriku NMKÜ, 6 kp.

Kergekaal: 1. ja Eesti meister V. Väli, Sport, 2 kp. 2. A. Toots, Tartu Kalev, 5 kp. 3. Talbak, Sport, 6 kp.

Kergekeskkaal: 1. ja Eesti meister E. Puusepp, Sport, 2 kp. 2. O. Laan, Tartu Kalev, 4 kp. 3. E. Võidula, Kalev, 8 kp.

Keskkaal: 1. ja Eesti meister V. Frooman, Sport, 2 kp. 2. A. Löhmus, Kalev, 4 kp. 3. Lorents, Kalev, 6 kp.

Poolraskekaal: 1. ja Eesti meister K. Kullisaar, Kalev, 1 kp. 2. J. Kalde, Sport, 4 kp. 3. E. Rohtmets, Sport, 5 kp.

Raskekaal: 1. ja Eesti meister K. Palusalu, Sport, 2 kp. 2. J. Kotkas, Kalev, 4 kp. 3. N. Karklin, Sport, 6 kp.

Seltsidest tuli parimaks v. s. Sport 20 punktiga, kuna teised saavutasid: Kalev 15, Tartu Kalev 4, Viljandi Tulevik 2 ja Kalevi-Linavabriku NMKÜ 1 punkt.

Lõpuks on lisada, et Saksa raskejõustikuliidu häälekananja *Kraftsport* toob üllatoodud meistrivõistluste tulemused täiesti moonutatult. Ta kirjutab:

„Tallinnas, mis on lähemate euroopavõistluste pidamiskohaks, peeti Eesti meistrivõistlusi greeka-rooma maadluses. Kärbeskaalus võitis Looaru, sulgkaalus Sikk, kergekaalus Männis, kergekeskkaalus Laan, keskkaalus tuli esikohale Frooman, poolraskekaalus löi läbi favoriit Neo, kuna raskekaalus saavutas esikoha Karklini ees Kotkas. Olümpiavõitja Palusalu ei saanud vigastuse tõttu startida, ta jääb võistlustest eemale ka järgmistel nädalatel. Meeskonna-ahinna päris Tallinna Kalev 16 punktiga ülekaalukalt Spordi ja Tartu Kalevi ees.“

Huvitav, kust kaudu on sattunud Saksa ajakirja säärased väärandmed. Kuid silmas pidades, et valeandmeid sisaldav number on ilmunud nädal aega enne meie meistrivõistlusi, võib arvata, et keegi katsetas oma prohvetiannet.

72 noort matil

Eesti B-klassi meistrivõistlused greeka-rooma maadluses peeti 19.—20. veebr. Pärnus sealse Kalevi juhatusel. Startis 72 noort, kelle vahel peeti kokku 135 matschi, millest seljavõiduga lõppes 90. Kohad jagunesid järgmiselt:

Kärbeskaal: 1. Jüri aado, Türi mal. 2. M. Vodi, Mõisaküla Ülo. 3. A. Käper, Sindi Kalju.

Sulgkaal: 1. A. Roos, Järva-pojad. 2. H. Kruus, Harju malev. 3. F. Perens, Pärnu Kalev.

Kergekaal: 1. R. E v a r t, Sport. 2. M. Mäeots, Tarvastu. 3. K. Kesler, Tulevik.

Kergekeskkaal: 1. A. Võidula, Kalev. 2. V. Sõmera, Harju malev. 3. A. Niglasson, Harju malev.

Keskkaal: 1. O. Laanisto, Harju malev. 2. L. Kuk, Tartu malev. 3. O. Linnas, Kohtla-Järve Võimula.

Poolraskekaal: 1. O. Frooman, Sport. 2. K. Rechlin, Tulevik. 3. J. Raudma, Kalev.

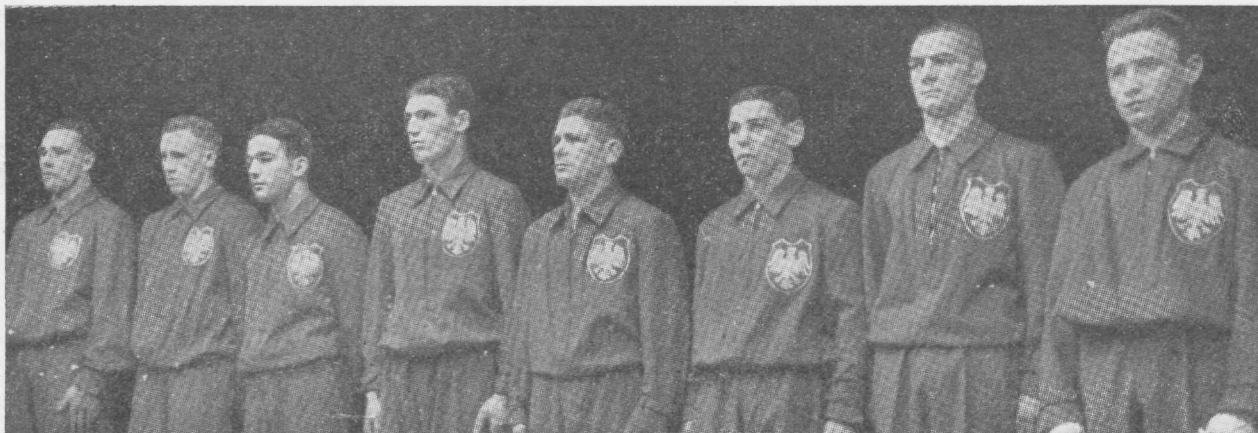
Raskekaalus sai meistritiitli ainsana esinenud H. K o l k, Sindi Kalju. Punktid jagunesid 12 organisatsiooni vahel, misjuures parimaks osutus Harju malev 8 punktiga v. s. Spordi 6 ning Tall. Kalevi ja Sindi Kalju 4 punkti ees. Kolm organisatsiooni jäi ilma punktita.

Parikas
TALLINN

MAITSERIKKAD
PILDISTUSED

MEISTERFOTOGRAAFID
KUNINGA 2

ATELJEE AVATUD: KL. 9—5. PÜHAP. K. 11—2

Poola poksi-rahvusmeeskond, missugune võitis Saksa 10:6

Poola poksijad Eestisse Saksa „Waterloo“ maavõistlusel Poola vastu

Paar päeva pärast E. Spordilehe käesoleva numbril ilmumist näeme esmakordselt Eesti-Poola poksi-maavõistlust, mis peetakse Tallinnas. Poola on meile kõige raskemaks maavõistluse-vastaseks, kellega meie üldse poksis oleme kohanud. Teatavasti on ta Milano-euroopa-võistluste üldvõitja, seega Euroopa tugevaim poksi-rahvus. Viimast tiitlit on ta tõendanud veel real maavõistlustel, mida pidanud pärast Milanot.

Saksa julges end kauemat aega pidada Euroopa parimaks, vähemalt maavõistluste järgi. Hooaja vältel peetud üheksal maavõistlusel oli ta jäänud kõigile vastastele võitmatuks, kuni kümnendal kaotas Poolale. See maavõistlus peeti veebruari keskpaigu Varssavis. Pärast käesoleva aasta kolme viiki — Londonis, Stokholmis ja Helsingis — tahtis Saksa Varssavis kindlasti võita. Kuid see maavõistlus kujunes talle „Waterlooks“: ta kaotas 6:10. Sakslased ise ei olnud küll päri kaotusega, leides, et kohtunikud on neile teinud ülekohut. Nende arvates vastanuks maavõistluse-käigule pigemini viik. Kuid meenutame, et kohtunike otsustega polnud sakslased rahul ka Stokholmis ja Helsingis, kuigi igal pool tegutses ka ühe erapooletu riigi kohtunik.

Kuna poolakad varsti Tallinna külastavad, toome kokkuvõtlikult nende esinemise Saksa vastu:

Kärbeskaalus Sobkowiak võitis berliinlase Tietzschil selgelt punktidega; kukk-kaalus Koziolok sai napi punktivõidu hamburglase Graafi üle; sulgkaalus Czortek lõi vabalt berliinlast Völkerit punktidega; kergekaalus düsseldorflane Heese oli ülekaalus Wozniakiewicz vastu; kergekeskkaalus Kolczynski veidi kaheldavalt võitis tuntud Murachi; keskkalaalus polnud sakslased rahul euroopameistri Chmielewski võitjaks tunnistamisega Campe üle; poolraskekaalus Vogt võitis Szymura; raskekaalus Runge „leppis“ samuti punktivõiduga Pilati üle. Seega üheski kaalus ei tulnud knocki.

Eesti esimene võit jäähoki-maavõistlusel

Soome kaotas Tallinnas 1:2

Eesti-Soome 2. jäähoki-maavõistluse puhul, mis pärast ilmastikust sõltunud mitmekordseid edasilükkamisi peeti 17. veebruaril Kalevi liuväljal, võis eeskätt märkida järgmist: 1) esimene maavõistlus kunstlikul valgusel; 2) esimene jäähoki-maavõistluse võit; 3) esi-

mene jäähokivõit üldse välismaalaste üle; 4) esimene jäähoki-maavõistlus Eesti pinnal. Meie jäähoki-ajalugu on veel niivõrd noor, et sõna „esimene“ saab tarvitada mitmes suhtes. Maavõistlusi sel alal oleme pidanud üldse ainult kaks, ja mõlemad Soomega. Märtsi algul oli küll kavatsus maavõistlust pidada ka Lätiga, kuid sellele tõmbas kriipsu sulaks muutunud ilmastik.

Eesti võitis Soome 2:1 (1:0, 0:0, 1:1). See on meile päris tore võit, kui pidada silmas, et Soome jäähoki ajalugu on meie omast tunduvalt vanem, ja et Soome mängis veidi hiljem Rumeeniaga viiki 6:6. Enne maavõistlust Eestiga soomlased ennustasid oma võitu 4—5-värvalise vahega, kuid Eesti suutis tõendada, et ka sel alal pole soomlased meile võitmatud. Matschi viimase minutini juhtis Eesti koguni 2:0, kuid siis õnustus soomlastel üks värav revanscheerida.

Eestlased kombineerisid üldiselt paremini ja kuna nad tegid ka rohkem pealeviskeid, siis võis Eesti võitu nimetada teenituks. Soomlaste kardetud kiirus ei pääsenud täiel määral mõjule. Paiguti olid nad väga nobedad, tehes ka häid kaugeviskeid väravale, kuid meie kaitsekolmik tegi tüsedat töd ja tõrjus hädaoahu. Meie meeste suureks puuduseks on, et ei osata küllaldaselt määralt õhuviskeid. Seda tuleb veel tugevasti trennida.

Esimene värav Eesti kasuks tuli esimese kolmandikaja 10. minutil Paulsoni poolt tihnokust lööduna. Teine kolmandik lõppes väravateta ja kolmandal saavutas 2:0 H. Saarne, lüües vabast positsioonist nurka. Soomlaste üks tasuvärav tuli maavõistluse viimasel minutil.

Kohtunikuks oli O. Koni. Eesti meeskonnas mängisid: Plaetzer; Saar-Simre; Kree-Paulson-Möldre ja vahetusdurivis Sillak-Saavo-Saarne. Maavõistlust jälgis umbes 1000 inimest.

Järgmisel päeval peetud Tallinn-Helsingi linna-võistlusel soomlased võitsid 1:0, misjuures ainus värav tuli teisel komandikajal.

Eesti poksijate võidud Soomes

ÜENÜTO poksiklubi sooritas 20.—21. veebr. oma esimese välisreisi, võisteldes Tampere kolme klubi matschil, millest peale tema võtsid veel osa Tampere VS ja Vaasan NK. See oli esimene kohtamine nimetatud võistluste sarjas, sest tulevikus hakatakse neid pidama kaks korda aastas — vaheldumisi Tallinnas ja kas Tampere või Vaasas. Järgmine kolme klubi matsch toimub k.a. oktoobris Tallinnas. Seejuures on TVS ja ÜENÜTO vahelise klubbimatschile soomlaste poolt välja pandud rändauhind, mida tuleb kaitsta neli korda. Esimene omandas selle auhinna ÜENÜTO, kes võitis vastase 6:2. Samasuguse tagajärjega võitis

ÜENÜTO ka Vaasan NK, saades ühekordselt välja pandud auhinna.

Kolme klubi matschi Tampere jälgis mõlemal õhtul 800 inimest. Soome lehed avaldasid eestlaste esinemise kohta pikki ja kiitvaid arvustusi. Parima eestlasena sai eriauhinna A. Ree, kes oma mõlema vastase võitmiseks tarvitas vähem kui kaks roundi. Hea nime Soomes tegi endale raskekaallane Altmäe, kuigi ta ainsana eestlastest kaotas mõlemad matschid. Soome lehed avaldasid imestust, kuidas ka Eesti kohtunik võis Altmäe-Haavisto matschil anda võidu soomlasele, kes tegelikult väärinuks kaotust.

ÜENÜTO — Vaasa NK matschil olid tulemused järgmised: kärbeskaalus Kallas võitis soomlase Mäenpää 3:0, kuigi vastane oli temast tugevasti pikem; kukk-kaalus Nõgiste kaotas Järvemäele 2:1; sulgkaalus B. Griidin võitis tehn. k.o-ga 3. roundil Soome end. meistri Turja; kergekaalus Kanepi võitis Vertamo 3:0; kergekeskkaalus A. Stepulov saavutas Sandelli üle võidu tehn. k.o-ga 1. roundil; keskkkaalus löi A. Ree juba esimese hoobiga knocki Niemi; poolraskekaalus A. Reinkele anti võit Loukumäe üle ainult 2:1-hääletega; raskekaalus Altmäe sai Haavistolt kaotuse 3:0, kuigi olevat väärinud võitu. Seega ÜENÜTO võitis 6:2.

Tampere VS vastu saavutas ÜENÜTO samuti 6:2: kärbeskaalus Kallas alistus Kulmale esimesel roundil; kukk-kaalus Nõgiste võitis Sulanderi 3:0, sulgkaalus B. Griidin alistas Minetti 3:0; kergekaalus Kanepi saavutas tehn. knocki 3. roundil Laine üle; kergekeskkaalus A. Stepulov võitis Rantta 3:0; keskkkaalus A. Ree löi 2. roundil knocki teise Minetti; poolraskekaalus tuli A. Reinke knocki-võit 1. roundil; raskekaalus sai Altmäe kahtlase 2:1-kaotuse Michelsonilt.

Tampere ja Vaasa omavaheline matsch lõppes esimese võiduga 5:3.

Kolme klubi poksimatsch Tampere: Ülal Vaasa, keskel ÜENÜTO ja all Tampere meeskonnad. Keskmisses reas paremal äärmine ÜENÜTO poksijuht A. Klemmer.

Gustav Baumverk surnud

Lahkus üks meie vanima põlve raskejõustiklasi

Käesoleva aasta 26. jaanuaril lahkus elavate hulgast üks meie vanima põlve raskejõustikutegelasi ja maadlejaid Gustav Baumverk, kes oli sündinud 6. juunil 1868. a. Kadunu sängitati maamulda Rakveres, kus ta oli veetnud ka oma eluõhtu. Ametilt oli G. B. pagar, pidades iseseisvat pagariäri Rakveres.

Praegune põlv enam hästi ei mäleta G. Baumverki sportlasena, kuid omal ajal oli ta üks meie parimaid maadlejaid ja tõstjaid. Kui 1908. a. Peterburis sealne äsjaasutatud jõustikuselts korraldas suuremad ülelinnalised maadlusvõistlused kahes kehakaalus, võttis neist osa ka G. Baumverk. Võistlustest võtsid osa Peterburi tuntuimad asjaarmastajad Krall, Sepnik, Orlov, Nikitin, Viideman, Karlov j. t. Tol ajal oli põhimõtteks maadelda kuni seljavõiduni, mispärast võistlused kestsid 3½ kuud. 2—3½-tunnistel matschidelgi ei suudetud teineteist seljatada ja matschid jäid enamikus viiki. Lõpuks jäi järele viis võistlejat, kellel polnud ühtki kaotust. Nüüd selgitati paremusjärjestus loositeel. Esimeseks tuli G. Baumverk, teiseks Krall, kolmandaks Sepnik, neljandaks Orlov. Viimaseks mainitu oli Londonis kergekaalu maailmavõistlustel tulnud teiseks. G. Baumverk on hiljemgi rohkesti ja edukalt võistelnud, kuid tema saavutustest on suur osa jäänud üldsusele teadmatuks mehe enda tagasihoidlikkuse tõttu.

Kadunud kanget meest jäi koos tema abikaasaga leinama vanade raskejõustiklaste pere. Rahu tema põrmule.

Kaks uut suurjooksjat Uus-Meremaal

Hiilgavaid tulemusi Briti impeeriumi mängudel

Maailma tänavuse kergejõustikuaasta esimesteks suurimateks avamisvõistlusteks olid Briti impeeriumi mängud (British Empire Games), mis veebruaris peeti Sidneys, Austraalias. Need kujunesid võrdlemisi vägevaks eeltaktiks hooajale, sest eriti jooksudes saavutati hiilgetulemusi. Euroopa statistikuile on aga väherõõmustavaks asjaolu, et kõik jooksud olid yardi-süsteemis.

Järjekorras olid need mängud kolmandateks. Olümpiamängude eeskujul peetakse neid iga nelja aasta järele, misjuures esimesed olid 1930. a. Ontarios ja teised 1934. a. Londonis. Varem oli võitjaks tulnud Inglise, mispärast seda üllatuslikum oli Austraalia üldvõitjaks tulek Sidneys. Inglise jäi koguni kolmandaks. Punktid jagunesid järgmiselt: 1. Austraalia 233 p. 2. Kanada 159 p. 3. Inglise 101 p. 4. Lõuna-Aafrika 91 p. 5. Uus-Meremaa 70 p. 6. Wales 28 p. Ülejäänutena Schoti, Tseilon, Rhodeesia ja Iiri ei saavutanud üle kümne punkti.

Inglise jooksjaid tabas pettumus. Nad ei suutnud oodatud määral läbi lüüa, kaotades seega rohkesti punkte. Ainsana inglasest brilleeris sprinter Holmes. 100 yardi võitis ta ajaga 9,7. 220 yardis näitas ta veel paremat aega. Vahejooksus fikseeriti ta ajaks 21,3, finaalis veelgi paremana 21,2. Kui silmas pidada, et Sidneys joosti mitte sõerajal, vaid murul, ja et 220 yardi võrdub ümmarguselt 201 meetrile, siis võib eeldada, et Holmes suudaks 200 m katta alla 21 sek. 440 yardis võitis inglase Roberts ajaga 47,9, misjuures ta kanadlasest William Fritziest ees oli ainult veerandrinna võrra. 4 × 440 yardi võitis aga suureks üllatuseks Kanada — 3.17,0.

120 yardi tõkkejooksus näitas lõuna-aafriklane Lavery ajaks 14 sek. puhtalt. See võrdub ameeriklase Osgoodi maailmarekordile, kuid Laveryt soodustas pärituul.

Suurimaks üllatuseks jooksudes oli Lovelocki õpilane — uus-meremaalane Vernon Patrick Boot. 880 yardi finaalis löi ta kuulsat inglase Handleyd 15 m edumaa-ga, saavutades ajaks 1.51,4. Miilijooksus ei jatkunud tal aga jõutagavarasid lõpuspurdiks, mispärast kaotas austraallasele Backhouse'ile ja inglasele Alfordile, kellest viimane tuli võitjaks ajaga 4.11,6.

V. P. Boot võttis osa ka Berliini olümpiast, kus ta 800 m-is püsis mõnd aega olümpiavõitja Woodruffi kannul. Kuid nagu Boot ise avaldas, viis neegri pikk samm ta konditsioonist välja. Nüüd on Boot saanud kutse startida Londoni tänavustel kergejõustikumängudel, kus teda siis näha võivad ka eestlased.

Haaravaid võistlusmomente oli pikamaajooksudes. 3 miilis oli vägev duell inglase Wardi ja uus-meremaalase Matthews'i vahel. Ward suutis näidata paremat aega kui Inglise omaaegne pikamaajooksu ideaal A. Shrubbi, kuid Matthews löi teda lõpuspurdis siiski. Kes 3 miili suudab katta alla 14 min., seda võib nimetada juba maailmaklassi jooksjaks. Matthews suutis seda: ta ajaks märgiti 13.59,0. Selle distantsi maailmarekord on soomlase Lehtise nimel — 13.50,6. Matthews'i nimetatakse Uus-Meremaa Nurmiks. Ka 6 miilis tuli ta võitjaks, saavutades ajaks 30.14,6, mis 10.000 m-is võrdub umbes 13.25,0.

Maratonijooksu võitis lõuna-aafriklane Coleman, kes juba Berliini olümpial äratas tähelepanu. Nüüd oli ta ajaks 2.30,39, mis on ainult 1½ min. võrra nõrgem olümpiavõitja jaapanlase Soni omast.

Kui mitte arvestada, et teivahüppes lõuna-aafriklane du Plessis ületas 4.10 ning et kolmikhüppes kolm austraallast ületas 15 m (Metcalfe 15.49, Miller 15.41 ja Dickinson 15.25), siis ülejäänud aladel saavutati maailma mõõdupuus tagajärgi alla keskpärasuse.

Iluisutamises märgata uut hoogu Meistrivõistlused rekordse osavõtjate arvuga. — Rida paljulubavaid noori

Tänavused iluisutamise-meistrivõistlused tuli eba-soodsate ilmastikuolude tõttu kolm korda edasi lükata, kuni nad lõpuks peeti 26.—27. veebr. — ka siis pehmel jääl ja lumetusis. Ala progresseerimiseks noorte arvel korraldati meistrivõistlused koos TKSÜ-ga, mistõttu oli võimalik ka koolinoorte esmakordne osavõtt Eesti meistrivõistlustest. Võistluste koolisõidu kava oli sedapuhku tehtud kergemaks, mis võimaldas meie oludes elavat osavõttu võistlusist. Startis 17 võistlejat, neist kaks Tartust ning ülejäänud Tallinna Kalevi nimele registreerituina.

Üht peab märkima. Kui varematel aegadel kuulus iluisutamise hegemonia Tartule, siis nüüd on see täiel määral Tallinna päralt. Tõenäoliselt Tartu enam ei suuda oma jõul järele jõuda Tallinnale. Tallinna taseme tõus on seletatav eriti sellega, et tema iluisutamise perest on kümnekond inimest käinud end täiendamas välismaal ja tutvumas selle spordiala uudustega. Parema sideme pidamisele välismaaga on nüüd aga pandud riiv. Talispordiliit teatavasti jättis maksimata liikmemaksu rahvusvahelisele liidule — IEF —, langedes seega liidust välja. Seega on katkestatud igasugune side välismaa seltsidega ja viimaste esindajad ei saa Tallinna sõita isegi demonstratsioonivõistlustele.

Tagasi tulles meistrivõistlustele tuleb mainida, et esimesel võistluspäeval toimusid need kunstlikul valgusel õhtul. Vaatamata tuisule ja pehmele jääle, mis takistas koolisõidu korralikku sooritamist, näitasid head sõitu esmakordselt kolm paari. Nende kavas oli palju uudsusi ja üldiselt esinesid nad paremini kui kaks aastat tagasi olümpiapaar. Raskeima ja kombinatsioonirikkaima kava oli valinud paar prl. V. Kaljuvee — A. Hirv, kes tuli ka meistriks. L. a. meister paarissõidus R. Kärsin oma uue partneri prl. G. Sakseniga jäi teiseks. See oli ka arusaadav, sest uued meistrid A. Hirv ja prl. V. Kaljuvee on üksiksõidus neist mitme klassi võrra kõrgemal. Kolmandaks tulnud paari prl. E. Uuetoa — E. Pääsmeli kava oli küll

kombinatsioonirikas, kuid ta sõitis oma ettevalmistatud kava raskemad numbrid pärast vieminutilist normaalaega, mistõttu see ei tulnud kõigi kohtunike hindamisele.

Teine võistluspäev oli määratud vabasõidule ja paarissõidu demonstratsioonile. Tuisik oli kadunud, kuid jää sulast pehme. Torkas silma B-klassis meistriks tulnud prl. D. Visman, kes plastilist liigutustega ja kujult võib tõusta väljapaistvaks iluisutajaks. Meeste B klassi meistriks J. Potsepale tuleks soovitada julgemat sõitu.

A klassi vabasõidus meestele tuleb eriti toonitada 14-aastase V. Bucki hoogsat ja julget sõitu. On küll veel nurgelisust, kuid tänavuse arenemisega võib nimetatud jääda päris rahule. Võib-olla pääsnuks V. Buck juba seekord rohkem mõjule, kui ta olnuks rietatud selle ala nõuete kohaselt. Tartlasel V. Tooverel torkasid silma piruetid ja mõned huvitavad kombinatsioonid kui ka hüpped. Kehahoid jättis aga veel soovida. A. Auer saavutas koolisõidus suure punktide ülekaalu ja kuigi ta vabasõit oli kahvatuvõitu, jäi ta siiski püsima teisele kohale. Meistri A. Hirve esinemises pääsesid rohkem mõjule hüpped, kuna piruetid olid pehme jää tõttu lühikesed. Ära märkida võib suurt rahulikkust sõidus, mis tal varem puudus.

Naiste A klassi vabasõidus võib prl. E. Uuetoa oma hea kujuga teha suurt edu, kuid nõrga koolisõidu tõttu pidi ta leppima neljanda kohaga. Prl. G. Saksen on mõndki juure õppinud, kuid ta vajab veel esinemise kindlust ja julgust. Paarissõidus oli ta esinemine märksa parem. Prl. L. Villemson, kes TKSÜ võistlustel oli esinenud prl. Saksenist nõrgemini, näitas nüüd head koolisõitu, konkureerides nii mõneski harjutuses meistriks tulnud prl. V. Kaljuveega. Pärast vabasõitu, mis oli kombinatsiooniderohke, kindlustas ta endale teise koha. Prl. V. Kaljuvee kindlustas meistritiitli ka seekord, ja seda suure kindlusega. Ta sooritas hüppeid ja piruette mitmesugustes kombinatsioonides ja variatsioonides.

Paarissõidu demonstratsioonis esines V. Toovere, mängides oma 10-aastase tütreaga, sooritades omapäraseid numbreid kergelt. Kahju, et väikese arendamine üksiksõidus on jäetud varju. Teiste paaride esinemine oli kohati parem kui meistrivõistlustel. Ära märkida võis, et meisterpaari kaks esines ühtlases tumedas riietuses.

Meistrivõistluste tulemused olid järgmised:

A klass meestele: 1. ja Eesti meister A. Hirv, Kalev, 192 p. 2. A. Auer, Kalev, 165,5 p. 3. V. Toovere, Tartu Kalev, 155,8 p. 4. E. Pääsmel, Kalev, 137 p. 5. V. Buck, TKSÜ, 129,6 p.

Naistele: 1. ja Eesti meister V. Kaljuvee, Kalev, 91 p. 2. L. Villemson, TKSÜ, 79,7 p. 3. G. Saksen, TKSÜ, 73 p. 4. E. Uuetoa, TKSÜ, 63 p.

B klass meestele: 1. J. Potsep, Kalev, 25 p. 2. U. Zimmerman, TKSÜ, 22,9 p. 3. V. Linnamägi, TKSÜ, 20,4 p.

Naistele: 1. D. Visman, TKSÜ, 17 p. 2. E. Haugas, TKSÜ, 14 p.

Seniorid: 1. A. Reedre, Tartu Kalev, 54,5. 2. 75-aastane H. Hahl, Kalev, 49 p.

Paarissõit: 1. ja Eesti meister prl. V. Kaljuvee — A. Hirv, Kalev, 48,5 p. 2. prl. G. Saksen (TKSÜ) — R. Kärsin (Kalev) 44 p. 3. prl. E. Uuetoa (TKSÜ) — E. Pääsmel (Kalev) 31,5 p.

A. Luhaääre maailmarekord kinnitatud

Rahvusvaheline tõsteliit oma viimasel istungil Pariisis kinnitas uued maailmarekordid, mis püstitatud 1937. a. vältel. Neid oli kokku seitse, nende hulgas ka Arno Luhaääre maailmarekord kahega tõukamises raskekaalus — 167,5 kg.

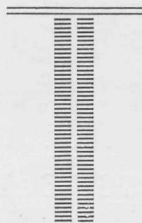
Teatavasti on tänavused maailmavõistlused antud Austria liidu korraldada Viinis. Austerlastel tekkis juba pikemat aega raskusi võistluste tähtpäevade kindlaksmääramisega, kuna nad olid mitu korda väljakuulutatud tähtpäevi muutnud. Nüüd, uue olukorra juures, mille järgi Austria on ühendatud Saksaga, on arvatav, et võistlused peetakse siiski Viinis, kuid vist juba Saksa tõsteliidu korraldusel.

Jooge ainult

TALLINNA KESKMEIEREI

piima,
kefiiri ja
kultuurhappepiima,

mille puhtus ja kvaliteet kindlustatud

P. K. «VÕIEKSPORT»
KESKMEIEREI

TALLINNAS, JAKOBSONI 14.

TELEF. 305-18 ja 308-64

„PÄEVALEHT“

ON ISESEISEV, DEMOKRAATLIK JA
ÜLERIIKLIKULT LEVINUIM AJALEHT

SUURIM NING KASULIKEM KUULUTAMISE LEHT EESTIS.
HINNATA KAASANDENA IGAL PÜHAPÄEVAL PILKE- JA
NALJALEHT «KRATT»

MEIE KIRJASTUSEL ILMUB

„LASTE RÕÕM“

— EESTI POPULAARSEIM LASTEAJAKIRI

T. E. K.-Ü.

GRAAFIKATÖÖSTUS

ON TÄIELISIM TÖÖSTUS SEL ALAL EESTIS

TRÜKIKODA

KÖITEKODA

TSINKOGRAAFIA

LITOGRAAFIA

OFFSET-TRÜKK

HINNAD KÕIGILE
VASTUVÕETAVAD

TELLIMISTE
TÄITMINE KIIRE

SUURIMAD NING TÄIELISIMAD
RAAMATU- JA KIRJUTUSMATERJALIDE
KAUPLUSED

KIRJANDUSE- JA PABERILAOD EESTIS

TALLINNA EESTI KIRJASTUS-ÜHISUS

TALLINN-EESTI, PIKK T. 2.

OMA TELEF. KESKJAAM 428-83